

Liturgia świętych dni

Wielki Czwartek: Msza Krzyżma
Wielki Czwartek: Msza Wieczerzy Pańskiej
Wielki Piątek: Liturgia Męki Pańskiej
Wielka Sobota: Błogosławieństwo pokarmów
Noc Zmartwychwstania: Wigilia Paschalna
Noc Zmartwychwstania: Procesja rezurekcyjna
Niedziela Zmartwychwstania: Msza w dzień

Teksty liturgiczne:
(c) Konferencja Episkopatu Polski, Wydawnictwo Pallottinum

Opracowanie i edycja:
(c) Internetowa Liturgia Godzin – <http://brewiarz.pl>

Kolor
szat:
BIAŁY

II tydzień psalterza
WIELKI CZWARTEK

Teksty liturgii Mszy Krzyżma

W Wielki Czwartek w kościele katedralnym zbierają się kapłani i lud z danej diecezji, by pod przewodnictwem swojego biskupa sprawować uroczystą Mszę, zwaną **Mszą Krzyżma**. Sprawuje się ją tylko w kościołach katedralnych w godzinach przedpołudniowych.

W czasie tej liturgii biskup błogosławi **olej chorych, olej katechumenów** i konsekruje **krzyżmo**. Msza Krzyżma nie należy jeszcze do Triduum Paschalnego – trwa **Wielki Post**. Ten obchód liturgiczny jest szczególną manifestacją jedności Kościoła, ukazuje pełnię władzy kapłańskiej biskupa i jedności z nim wszystkich kapłanów. Dlatego wszyscy kapłani zaproszeni są do koncelebry tej Mszy. Wypada, aby kapłani, którzy uczestniczą w tej Mszy albo ją koncelebrowali, albo przyjęli w niej Komunię świętą pod dwiema postaciami.

Poświęconych olejów używa się do niektórych sakramentów (krzyżmo: do chrztu, bierzmowania i kapłaństwa; przez namaszczenie olejem katechumenów przygotowuje się ich i usposabia do przyjęcia chrztu; olej chorych: do sakramentu namaszczenia chorych) oraz do różnych poświęceń dokonywanych przez biskupa (poświęcenie kościoła, ołtarza i in.).

W znaczeniu biblijnym **olej** jest symbolem mocy Bożej, namaszczenia przez Ducha Świętego, zdrowia i radości. Pismo Święte mówi o namaszczeniach królewskich, kapłańskich i prorockich. W szczególny sposób został namaszczony Duchem Świętym Mesjasz – Jezus Chrystus.

Jeżeli w Wielki Czwartek trudno jest zgromadzić duchowieństwo i lud wokół biskupa, można to błogosławieństwo odprawić w jednym z poprzednich dni, lecz blisko Wielkanocy. Zawsze używa się specjalnego formularza mszalnego. W homilii biskup wzywa kapłanów do zachowania wierności powołaniu i zaprasza ich do publicznego odnowienia przyrzeczeń złożonych w dniu święceń.

Zgodnie ze zwyczajem liturgii łacińskiej, błogosławieństwo oleju chorych odbywa się przed zakończeniem Modlitwy eucharystycznej, błogosławieństwo oleju katechumenów i konsekracja krzyżma – po Komunii. Ze względów duszpasterskich wolno cały obrzęd błogosławieństwa odprawić po liturgii słowa, zachowując podany porządek.

Obrzędy wstępne i liturgia Słowa

Przygotowanie biskupa, koncelebransów i posługujących w liturgii, wejście do kościoła i wszystko od rozpoczęcia Mszy św. do zakończenia liturgii słowa, odbywa się według wskazań zawartych w obrzędzie koncelebry. Diakoni, którzy mają udział w poświęceniu olejów, w procesji do ołtarza poprzedzają prezbiterów koncelebrujących.

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Jezus Chrystus uczynił nas królestwem i kapłanami dla Boga i Ojca swojego. * Jemu chwała i moc na wieki wieków. Amen.

Śpiewa się hymn **Chwała na wysokości Bogu**.

KOLEKTA

Módlmy się. Boże, Ty namaściłeś Twojego Syna Duchem Świętym i ustanowiłeś Go Chrystusem i Panem, † a nam daj udział w Jego godności, * spraw, abyśmy w świecie byli świadkami odkupienia. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków. **W.** Amen.

— PIERWSZE CZYTANIE

Pan mnie namaścił

Iz 61, 1-3a. 6a. 8b-9

Czytanie z Księgi proroka Izajasza. Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Posłał mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski u Pana, i dzień pomsty dla naszego Boga; aby pocieszać wszystkich zasmuconych, by rozweselić płaczących na Syjonie, aby dać im wieniec zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast zgębienia na duchu.

Wy zaś będziecie nazywani kapłanami Pana, mienić was będą sługami Boga naszego. Tak mówi Pan: "Oddam im nagrodę z całą wiernością i zawrę z nimi wieczyste przymierze. Plemię ich będzie znane wśród narodów i między ludami ich potomstwo. Wszyscy, którzy ich zobaczą, uznają, że oni są szczepem, który Pan pobłogosławił".

Oto słowo Boże.**— PSALM RESPANSORYJNY****Ps 89, 21-22. 25. 27****Refren:** Na wieki będę stawiał łaski Pana.

Znalazłem Dawida, mojego sługę, *
namaściłem go moim świętym olejem,
by ręka moja zawsze przy nim była *
i umacniało go moje ramię.

Refren: Na wieki będę stawiał łaski Pana.

Z nim moja wierność i łaska, *
a w moim imieniu jego moc wywyższona.
On będzie wołał do Mnie: "Ty jesteś moim Ojcem, *
moim Bogiem, Opoką mego zbawienia".

Refren: Na wieki będę stawiał łaski Pana.**— DRUGIE CZYTANIE**

Chrystus uczynił nas kapłanami Boga

Ap 1, 4-8

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana Apostoła. Łaska wam i pokój od Jezusa Chrystusa, świadka wiernego, pierworodnego umarłych i władcy królów ziemi. Temu, który nas miłuje i który przez swą krew uwolnił nas od naszych grzechów i uczynił nas królestwem, kapłanami dla Boga i Ojca swojego, Jemu chwała i moc na wieki wieków. Amen.

Oto nadchodzi z obłokami i ujrzy Go wszelkie oko i wszyscy, którzy Go przebodli. I będą Go oplakiwać wszystkie pokolenia ziemi. Tak: Amen. Jam jest Alfa i Omega, mówi Pan Bóg, który jest, który był i który przychodzi, Wszchemogący.

Oto słowo Boże.**— AKLAMACJA PRZED EWANGELIĄ****Iz 61, 1****Chwała Tobie, Królu wieków.**

Duch Pański spoczywa na mnie,
posłał mnie, abym ubogim głosił dobrą nowinę.

Chwała Tobie, Królu wieków.**— EWANGELIA**

Chrystus namaszczony przez Ducha Świętego

Łk 4, 16-21

Słowa Ewangelii według św. Łukasza. Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: "Duch Pański spoczywa na mnie, ponieważ mnie namaścił i posłał mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnych, abym obwoływał rok łaski od Pana". Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione. Począł więc mówić do nich: "Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli".

Oto słowo Pańskie.

Po Ewangelii i homilii, w której biskup wzywa swoje prezbiterium do zachowania wierności obranej drodze, następuje odnowienie przyrzeczeń kapłańskich.

Odnowienie przyrzeczeń kapłańskich

Po homilii odbywa się odnowienie przyrzeczeń kapłańskich. Biskup używa słów tutaj podanych lub podobnych:

Biskup:

Drodzy bracia kapłani, gdy przyjmowaliście święcenia kapłańskie, wobec biskupa i całego ludu Bożego wyraziście gotowość przyjęcia święceń kapłańskich i wszystkich obowiązków, które z kapłaństwem są związane.

W rocznicę dnia, w którym Chrystus dał udział w swoim kapłaństwie Apostołom i nam, pytam każdego z was: Czy chcesz odnowić przyrzeczenia złożone w dniu święceń wobec biskupa i świętego ludu Bożego?

Wszyscy kapłani odpowiadają:

Chcę!

Biskup:

Czy chcesz pobożnie i z wiarą odprawiać misteria Chrystusa na chwałę Boga i dla uświęcenia ludu chrześcijańskiego zgodnie z tradycją Kościoła?

Kapłani odpowiadają:

Chcę!

Biskup:

Czy chcecie pilnie i mądrze spełniać posługę słowa, głosząc Ewangelię i wykładając prawdy katolickiej wiary?

Kapłani odpowiadają:

Chcę!

Biskup:

Czy chcesz naśladować przykład Chrystusa, Dobrego Pasterza, i nie szukając własnej korzyści troszczyć się o zbawienie ludzi?

Kapłani odpowiadają:

Chcę!

Biskup:

Czy chcesz coraz ściślej jednoczyć się z Chrystusem, Najwyższym Kapłanem, i razem z Nim samego siebie poświęcić Bogu za zbawienie ludzi?

Kapłani odpowiadają:

Chcę, z Bożą pomocą!

Następnie biskup zwraca się do zebranego ludu i mówi dalej:

Zwracam się do wszystkich tutaj obecnych i proszę was, módlcie się za waszych kapłanów. Niech Bóg hojnie udziela im swoich darów, aby jako wierni służy Chrystusa, Najwyższego Kapłana, prowadzili was do Niego, bo On jest źródłem zbawienia. Wołajmy do Niego: Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Wszyscy powtarzają:

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Biskup:

Módlcie się także za mnie, abym wiernie wypełniał urząd apostołski, który został mnie niegodnemu powierzony i wśród was był żywym wizerunkiem Chrystusa-Kapłana, Dobrego Pasterza, Nauczyciela i sługi wszystkich. Wołajmy do Niego: Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Wszyscy powtarzają:

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Biskup kończy modlitwą:

Niech Pan nas zachowa w swojej miłości i niech doprowadzi pasterzy i lud im powierzony do życia wiecznego.

Wszyscy odpowiadają:

Amen.

Nie odmawia się wyznania wiary, opuszcza się także modlitwę powszechną. Następuje procesjonalne przyniesienie darów.

Procesjonalne przyniesienie darów

Po modlitwie za kapłanów diakoni i posługujący wyznaczeni do przyniesienia olejów, lub gdy brak diakonów, kapłani i posługujący oraz wierni, którzy mają przynieść chleb, wino i wodę, udają się w ustalonym porządku do zakrystii lub tam, gdzie przygotowano oleje i inne dary na ofiarę. Powracając do ołtarza idą w następującej kolejności: pierwszy idzie posługujący, który niesie naczynie z balsamem, jeśli biskup sam chce przyrzędnąć krzyżmo; następnie niosący naczynie z olejem katechumenów, jeśli ma być błogosławiony; dalej posługujący, który niesie naczynie z olejem chorych. Na ostatnim miejscu diakon lub prezbiter niesie olej na krzyżmo. Za nimi postępują niosący chleb, wino i wodę do sprawowania Eucharystii. Gdy procesja przechodzi przez kościół, schola śpiewa hymn na przemian z resztą uczestników.

Refren:

Przyjmij pieśń, Odkupicielu,
którą chcemy Ciebie chwalić.

Wiernych rzesza niesie olej
Prosząc Zbawiciela świata
Aby to, co dało drzewo,
Mocą swoją chciał poświęcić. **R.**

Racz poświęcić sam, o Królu,
Co ojczyzną władasz wieczną
Olej ten, ożywczy symbol,
Wbrew szatańskim uroszczeniom. **R.**

By odnowić wszystkich ludzi
Przez to krzyżmem namaszczenie,
By zraniona godność ludzka
Była wreszcie uleczona. **R.**

Przez obmycie w zdroju świętym
Uciekają z duszy zbrodnie,
A przez czoła namaszczenie
Darów świętych się udziela. **R.**

W Ojca sercu narodzony,
Któryś mieszkał w łonie Panny,
Śmierć oddalaj, światła przymnóż,
Tym, co w krzyżmie mają udział. **R.**

Niech ten dzień nam będzie święty
Aż po wszystkie wieki wieków,
Świętej chwały zawsze godzien,
Niech nam nigdy nie zachodzi. **R.**

Po przybyciu procesji do ołtarza lub katedry, biskup odbiera dary. Diakon, niosący naczynie z olejem na krzyżmo święte, okazuje to naczynie biskupowi, mówiąc głośno:

Olej na święte krzyżmo.

Biskup je odbiera i przekazuje jednemu z usługujących mu diakonów, a ten umieszcza naczynie na przygotowanym stole. Tak samo czynią ci, którzy niosą naczynia z olejem chorych i katechumenów. Pierwszy z nich mówi:

Olej chorych.

Drugi zaś mówi:

Olej katechumenów.

Naczynia odbiera biskup, a usługujący ustawiają je na przygotowanym stole. Następnie Mszę odprawia się dalej, według porządku koncelebry, aż do końca Modlitwy eucharystycznej, chyba że cały obrzęd błogosławieństwa odbywa się bezpośrednio po przyniesieniu olejów. Rozpoczyna się Liturgia Eucharystyczna.

Liturgia Eucharystyczna

Po uroczystym przyniesieniu darów, w tym olejów, następuje przygotowanie chleba i wina (w ilości odpowiedniej do liczby koncelebrujących Mszę prezbiterów).

MODLITWA NAD DARAMI

Miłosierny Boże, niech moc tej Ofiary oczyści nas ze skutków grzechu, niech odnowi nasze życie * i przyniesie nam zbawienie. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

Używa się własnej prefacji:

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.
K. W górę serca.
W. Wznosimy je do Pana.
K. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.
W. Godne to i sprawiedliwe.

K. Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, * abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, * Panie, Ojczy święty, wszechmogący, wieczny Boże.

Ty przez namaszczenie Duchem Świętym * ustanowiłeś Twojego Jednorodzonego Syna Kapłanem nowego i wiecznego przymierza * i postanowiłeś, że Jego jedyne kapłaństwo będzie trwało w Kościele. * Chrystus nie tylko obdarzył cały lud odkupiony królewskim kapłaństwem, * lecz w swojej miłości dla braci wybiera ludzi, którzy przez święcenia * otrzymują udział w Jego kapłańskiej służbie. * W Jego imieniu odnawiają oni Ofiarę, * przez którą odkupił ludzi, * i przygotowują dla Twoich dzieci ucztę paschalną. * Otaczają oni miłością Twój lud święty, * karmią go słowem i umacniają sakramentami. * Poświęcając swoje życie dla Ciebie i dla zbawienia braci, * starają się upodobnić do Chrystusa i składają Tobie świadectwo wiary i miłości.

Dlatego z Aniołami i wszystkimi Świętymi wysławiamy Ciebie, * z radością wołając:

W. Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów. * Pełne są niebios i ziemia chwały Twojej. * Hosanna na wysokości. * Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. * Hosanna na wysokości.

Następuje jedna z Modlitw Eucharystycznych. W I Modlitwie, zanim biskup wypowie słowa: Przez Chrystusa, naszego Pana, przez którego Boże... albo przed doksologią Przez Chrystusa... w pozostałych Modlitwach Eucharystycznych, następuje błogosławieństwo oleju chorych.

Błogosławieństwo oleju chorych Komunia święta

W I Modlitwie Eucharystycznej, zanim biskup wypowie słowa: Przez Chrystusa, naszego Pana, przez którego Boże... albo przed doksologią Przez Chrystusa... w pozostałych Modlitwach Eucharystycznych, następuje błogosławieństwo oleju chorych.

Boże, Ojczy wszelkiej pociechy, * Ty przez swojego Syna chciałeś leczyć cierpienia chorych, * wysłuchaj łaskawie modlitwy pełnej wiary: * prosimy Cię, Boże, ześlij z niebios Twojego Ducha Świętego Pocieszyciela, * by Jego moc przeniknęła ten olej, * który za Twoją sprawą wydało żywe drzewo * dla pokrzepienia ciała. * Niech Twoje święte błogosławieństwo sprawi, by ten olej stał się ochroną dla ciała, duszy i ducha każdego, * kto będzie nim namaszczony, * aby uwalniał od wszelkich cierpień, chorób i słabości. * Boże, niech to będzie Twój święty olej dla nas przez Ciebie poświęcony, * w imię naszego Pana Jezusa Chrystusa. (Który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków.)

Wszyscy odpowiadają:
Amen.

Słowa końcowe: Który z Tobą... mówi się tylko wtedy, gdy poświęcenie nie odbywa się podczas Modlitwy eucharystycznej. Po dokonaniu poświęcenia naczynie z olejem chorych odnosi się na poprzednie miejsce i Mszę odprawia się dalej, aż do Komunii włącznie.

ANTYFONA NA KOMUNIE

O łaskach Pana będą śpiewać na wieki, * Twą wierność będą głosił moimi ustami przez wszystkie pokolenia.

MODLITWA PO KOMUNII

Módlmy się. Wszechmogący Boże, Ty nas umacniasz Twoimi sakramentami, pokornie Cię prosimy, * abyśmy szerzyli chrześcijańską miłość. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

Po tej modlitwie odbywa się błogosławieństwo oleju katechumenów.

Błogosławieństwo oleju katechumenów

Po odmówieniu modlitwy po Komunii ministranci umieszczają naczynia z olejami do poświęcenia na stole ustawionym w środku prezbiterium. Biskup, wokół którego stoją wieńcem prezbiterzy koncelebrujący, podczas gdy reszta posługujących stoi za nim, przystępuje do poświęcenia oleju katechumenów, jeśli ma być poświęcony, a następnie do konsekrowania Krzyżma. Gdy wszyscy się ustawiają, biskup, zwrócony do ludu, rozkłada ręce i odmawia następującą modlitwę:

Boże, mocy i obrono Twego ludu, * Ty stworzyłeś olej, symbol siły, * racz pobłogosław ten olej, * udzielił męstwa katechumenom, * którzy będą nim namaszczeni, * aby przyjmując mądrość i moc od Ciebie * rozumieli głębiej Ewangelię Chrystusa, * śmiało podejmowali trudy chrześcijańskiego życia * i stawszy się godnymi przybrania za synów, * radowali się z odrodzenia i życia w twoim Kościele. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy odpowiadają:
Amen.

Następuje ostatnia część liturgii, od której bierze ona swoją nazwę - konsekracja Krzyżma.

Konsekracja Krzyżma i obrzędy końcowe

Po poświęceniu oleju katechumenów konsekruje się Krzyżmo. Biskup w milczeniu wlewa wonności do oleju i przyrządza Krzyżmo, jeśli nie zostało już wcześniej przygotowane. Potem wzywa do modlitwy:

Najmilsi, prosimy Boga Ojca Wszechmogącego, aby pobłogosławił i poświęcił ten wonny olej, niech ci, którzy będą nim na zewnątrz namaszczeni, otrzymają namaszczenie wewnętrzne i staną się godni Boskiego odkupienia.

Następnie biskup, jeśli uzna to za stosowne, tchnie nad otworem naczynia z Krzyżmem i z rękami rozłożonymi odmawia jedną z niżej podanych modlitw konsekracyjnych:

I

Boże, od Ciebie pochodzi wszelki wzrost i postęp duchowy, przyjmij łaskawie hołd radosnej wdzięczności, * jaki Ci składa przez nasze usta Kościół pelen wesela. * Ty bowiem na początku kazałeś ziemi zrodzić drzewa wydające owoce, * a wśród nich drzewa dostarczające oliwy, * która miała służyć do przyrządzania Krzyżma świętego. * Już Dawid oglądając duchem proroczym sakramenty Twej łaski, * zapowiedział w pieśni, że namaszczenie olejem rozweseli nasze oblicza. * A gdy wody potopu obmyły świat z jego grzechów, * gołębicza zwiastowała ziemi pokój * przynosząc gałązkę oliwną, zapowiedź przyszłego daru. * Znaki te w czasach Nowego Przymierza wyraźnie się spełniły, * gdy po zglądzeniu w wodzie chrztu wszystkich popełnionych występków, * namaszczenie tym olejem sprawia, * że nasze twarze jaśnieją radością i pokojem. * Dlatego też Mojżeszowi, Twojemu słudze, wydałeś polecenie, * by swego brata Aarona, * po uprzednim obmyciu wodą, * ustanowił kapłanem przez namaszczenie tym olejem. * Jeszcze większe wyróżnienie spotkało ten olej, * gdy Twój Syn, a nasz Pan Jezus Chrystus, * zażądał od Jana obmycia w wodach Jordanu. * Wtedy bowiem zesłałeś nań Ducha Świętego w postaci gołębiczy, * a głosem z nieba dałeś świadectwo, że On jest tym Jednorodzonem, * w którym sobie najbardziej upodobałeś. * W ten sposób chciałeś wyraźnie potwierdzić, * że Jego to prorok Dawid w natchnieniu wysławiał pieśnią * jako namaszczonego olejem radości przed tymi, * co losy z Nim dzielą.

Wszyscy koncelebranci wyciągają prawą rękę w stronę Krzyżma i stoją tak w milczeniu do końca modlitwy:

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE MĘKI I ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Kolor szat:

BIAŁY

**WIELKI CZWARTEK
WIECZERZY PAŃSKIEJ**

Teksty liturgii Mszy Wieczery Pańskiej

W dniu dzisiejszym we wszystkich kościołach odprawiana jest tylko jedna Msza - **Msza Wieczery Pańskiej**. Jest ona pierwszą liturgią Triduum Paschalnego. Jej przebieg jest nieco inny niż przebieg każdej innej Mszy.

Obrzędy wstępne i liturgia Słowa

Zgodnie z najdawniejszą tradycją Kościoła w dniu dzisiejszym nie wolno odprawiać Mszy świętych bez udziału ludu. W godzinach wieczornych, w najbardziej odpowiedniej porze, odprawia się Mszę Wieczery Pańskiej z pełnym uczestnictwem całej miejscowej wspólnoty. Kapłani, którzy koncelebrowali Mszę z poświęceniem Krzyżma albo odprawiali już dzisiaj Mszę ze względu na pożytek wiernych (w sytuacjach wyjątkowych), mogą powtórnie koncelebrować Mszę wieczorną. Jeśli domaga się tego potrzeba duszpasterska, miejscowy ordynariusz może zezwolić na odprawienie w porze wieczornej drugiej Mszy św. w kościołach i kaplicach publicznych lub półpublicznych; w razie konieczności może zezwolić na odprawienie Mszy w godzinach porannych, lecz tylko dla tych wiernych, którzy w żaden sposób nie mogą wziąć udziału w głównej Mszy wieczornej. Komunii świętej można dziś udzielać wiernym jedynie podczas Mszy św., natomiast chorym wolno ją zanieść o każdej porze dnia. Należy im przypomnieć ustanowienie Najświętszego Sakramentu i zachęcić do duchowej łączności z wieczorną Mszą św.

Tabernakulum ma być puste. Do Komunii świętej duchowieństwa i wiernych na dziś i na dzień jutrzejszy należy podczas tej Mszy świętej konsekrować odpowiednią ilość chleba. Konsekuje się dziś także hostię przeznaczoną do wystawienia w Grobie Pańskim.

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Chlubimy się krzyżem naszego Pana, Jezusa Chrystusa. * W Nim jest nasze zbawienie, życie i zmartwychwstanie, * przez niego jesteśmy zbawieni i oswobodzeni.

Śpiewa się hymn **Chwała na wysokości Bogu**, w czasie którego uderza się we wszystkie dzwony i dzwonki w kościele. Po zakończeniu hymnu milkną one aż do Wigilii Paschalnej.

KOLEKTA

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, obchodzimy pamiątkę najświętszej Wieczery, † podczas której Twój Jednorodzony Syn, mając się wydać na śmierć, pozostawił Kościołowi nową wiekuiącą Ofiarę i Ucztę swojej miłości; * spraw, abyśmy z tak wielkiego misterium czerpali pełnię miłości i życia. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twój Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków. **W.** Amen.

— PIERWSZE CZYTANIE

Przepisy o wieczery paschalnej

Wj 12, 1-8. 11-14

Czytanie z Księgi Wyjścia. Bóg powiedział do Mojżesza i Aarona w ziemi egipskiej: "Miesiąc ten będzie dla was początkiem miesiący, będzie pierwszym miesiącem roku. Powiedźcie całemu zgromadzeniu Izraela tak: «Dziesiątego dnia tego miesiąca niech się każdy postara o baranka dla rodziny, o baranka dla domu. Jeśliby zaś rodzina była za mała do spożycia baranka, to niech się postara o niego razem ze swym sąsiadem, który mieszka najbliżej jego domu, aby była odpowiednia liczba osób. Liczyć je zaś będziecie dla spożycia baranka według tego, co każdy może spożyć. Baranek będzie bez skazy, samiec, jednoroczny; wziąć możecie jagnię albo kozłą. Będziecie go strzec aż do czternastego dnia tego miesiąca, a wtedy zabije go całe zgromadzenie Izraela o zmierzchu. I wezmą krew baranka, i pokropią nią odrzwia i progi domu, w którym będą go spożywać. I tej samej nocy spożyją mięso pieczone w ogniu, spożyją je z chlebem niekwaszonym i gorzkimi ziołami.

Tak zaś spożywać go będziecie: Biodra wasze będą przepasane, sandały na waszych nogach i laska w waszym ręku. Spożywać będziecie pospiesznie, gdyż jest to Pascha na cześć Pana. Tej nocy Ja przejdę przez Egipt, zabiję wszystko pierworodne w ziemi egipskiej od człowieka aż do bydła i odbędę sąd nad wszystkimi bogatymi Egiptu. Ja, Pan. Krew będzie wam służyła do oznaczenia domów, w których będziecie przebywać. Gdy ujrzą krew, przejdę obok i nie będzie pośród was plagi niszczycielskiej, gdy będę karał ziemię egipską. Dzień ten będzie dla was dniem pamiętnym i obchodzić go będziecie jako święto dla uczczenia Pana. Po wszystkie pokolenia w tym dniu świętować będziecie na zawsze".

Oto słowo Boże.**— PSALM RESPORSORYJNY****Ps 116, 12-13. 15-18****Refren:** Kielich Przymierza to Krew Zbawiciela.

Czym się Panu odpląć *
za wszystko, co mi wyświadczył?
Podniosę kielich zbawienia *
i wezwę imienia Pana.

Refren: Kielich Przymierza to Krew Zbawiciela.

Cenna jest w oczach Pana *
śmierć Jego świętych.
Jam sługa Twój, syn Twej służebnicy, *
Ty rozerwałeś moje kajdany.

Refren: Kielich Przymierza to Krew Zbawiciela.

Tobie złożę ofiarę pochwalną *
i wezwę imienia Pana.
Wypełnię me śluby dla Pana *
przed całym Jego ludem.

Refren: Kielich Przymierza to Krew Zbawiciela.**— DRUGIE CZYTANIE**

Ustanowienie Eucharystii

1 Kor 11, 23-26

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian. Bracia: Ja otrzymałem od Pana to, co wam przekazuję, że Pan Jezus tej nocy, kiedy został wydany, wziął chleb i dzięki uczyniwszy połamał i rzekł: "To jest Ciało moje za was wydane. Czyńcie to na moją pamiątkę". Podobnie skończywszy wieczerę, wziął kielich mówiąc: "Kielich ten jest Nowym Przymierzem we Krwi

mojej. Czyńcie to, ile razy pic będziecie, na moją pamiątkę". Ilekroć bowiem spożywacie ten chleb albo pijecie kielich, śmierć Pańską głosicie, aż przyjdzie.

Oto słowo Boże.**— AKLAMACJA PRZED EWANGELIĄ****J 13, 34****Chwała Tobie, Królu wieków.**

Daję wam przykazanie nowe,
abyście się wzajemnie miłowali,
jak Ja was umiłowalem.

Chwała Tobie, Królu wieków.**— EWANGELIA**

Do końca ich umiłowal

J 13, 1-15

Słowa Ewangelii według św. Jana. Było to przed Świętem Paschy. Jezus wiedząc, że nadeszła Jego godzina przejścia z tego świata do Ojca, umiłowawszy swoich na świecie, do końca ich umiłowal.

W czasie wieczerzy, gdy diabeł już naklonił serce Judasza Iskarioty, syna Szymona, aby Go wydać, wiedząc, że Ojciec dał Mu wszystko w ręce oraz że od Boga wyszedł i do Boga idzie, wstał od wieczerzy i złożył szaty. A wzięwszy prześcieradło nim się przepasał. Potem nalał wody do miednicy. I zaczął umywać uczniom nogi i ocierać prześcieradłem, którym był przepasany.

Podszedł więc do Szymona Piotra, a on rzekł do Niego: "Panie, Ty chcesz mi umyć nogi?" Jezus mu odpowiedział: "Tego, co Ja czynię, ty teraz nie rozumiesz, ale później to będziesz wiedział". Rzekł do Niego Piotr: "Nie, nigdy mi nie będziesz nóg umywał". Odpowiedział mu Jezus: "Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną". Rzekł do Niego Szymon Piotr: "Panie, nie tylko nogi moje, ale i ręce, i głowę". Powiedział do niego Jezus: "Wykąpany potrzebuje tylko nogi sobie umyć, bo cały jest czysty. I wy jesteście czysti, ale nie wszyscy". Wiedział bowiem, kto Go wyda, dlatego powiedział: "Nie wszyscy jesteście czysti".

A kiedy im umył nogi, przywdział szaty, i gdy znów zajął miejsce przy stole, rzekł do nich: "Czy rozumiecie, co wam uczyniłem? Wy Mnie nazywacie Nauczycielem i Panem i dobrze mówicie, bo nim jestem. Jeżeli więc Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wyście powinni sobie nawzajem umywać nogi. Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem".

Oto słowo Pańskie.

Po Ewangelii powinna nastąpić homilia. Należy wyjaśnić w niej główne tajemnice, które wspomina się w tej Mszy świętej, a mianowicie: ustanowienie Eucharystii i kapłaństwa oraz Chrystusowe przykazanie braterskiej miłości. Po homilii, tam, gdzie względy duszpasterskie za tym przemawiają, odbywa się obrzęd umywania nóg.

Umywanie nóg

Ministranci prowadzą wybranych dwunastu mężczyzn do ław przygotowanych w odpowiednim miejscu. Kapłan, jeśli trzeba, zdejmuje ornat i podchodzi do każdego z mężczyzn, polewa wodą jego stopy i wyciera je z pomocą ministrantów.

W tym czasie śpiewa się antyfony lub inne odpowiednie pieśni:

ANTYFONA 1**por. J 13, 4. 5. 15**

Gdy Pan wstał od wieczerzy, nalał wody do miednicy i zaczął umywać uczniom nogi; taki przykład im zostawił.

ANTYFONA 2**J 13, 6. 7. 8**

W. Panie, Ty chcesz mi umyć nogi? Jezus mu odpowiedział: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną.

K. Jezus podszedł do Szymona Piotra, a on rzekł do Niego:

W. Panie, Ty chcesz mi umyć nogi? Jezus mu odpowiedział: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną.

K. Tego, co Ja czynię, ty teraz nie rozumiesz, ale później będziesz to wiedział.

W. Panie, Ty chcesz mi umyć nogi? Jezus mu odpowiedział: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną.

ANTYFONA 3**por. J 13, 14**

Jeżeli Ja, wasz Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wyście powinni sobie nawzajem umywać nogi.

ANTYFONA 4**J 13, 35**

Po tym wszyscy poznają, że jesteście moimi uczniami, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali.

ANTYFONA 5**J 13, 34**

Daję wam przykazanie nowe, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowałem.

ANTYFONA 6**1 Kor 13, 13**

K. Niechaj trwają w was wiara, nadzieja i miłość.

W. Z nich największa jest miłość.

K. Teraz trwają wiara, nadzieja i miłość.

W. Z nich największa jest miłość.

Bezpośrednio po umyciu nóg lub – jeśli się ono nie odbywa – po homilii następuje modlitwa powszechna. Nie odmawia się wyznania wiary. Rozpoczyna się Liturgia Eucharystyczna.

Liturgia Eucharystyczna

Na początku Liturgii Eucharystycznej może się odbyć procesja wiernych z darami przeznaczonymi dla ubogich. W tym czasie śpiewa się niżej podaną lub inną odpowiednią pieśń:

Antyfona:

Gdzie miłość prawdziwa i dobroć,
tam znajdziesz Boga żywego.

Zgromadziła nas tu razem miłość Chrystusa, *

weselmy się w Nim i radujmy.

Z pokorą szczerą kochajmy Boga *

i czystym sercem miłujmy się nawzajem. **A.**

Skoro się wszyscy tu gromadzimy, *

strzeżmy się tego, co nas rozdziela.

Niech ustaną wszystkie gniewy i spory, *

a pośrodku nas niech będzie Chrystus. **A.**

Obyśmy oglądali Twoje oblicze, Chryste Boże, *
razem ze świętymi w chwale Twego królestwa.
To będzie naszą radością czystą i bez granic *
przez nieskończone wieki wieków. Amen. **A.**

MODLITWA NAD DARAMI

Panie, nasz Boże, daj nam godnie uczestniczyć w świętych obrzędach, † ilekroć bowiem sprawujemy pamiętkę Ofiary Chrystusa, * spełnia się dzieło naszego odkupienia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

K. Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, * abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, * Panie, Ojciec święty, wszechmogący, wieczny Boże, * przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.

On sam jako prawdziwy i wieczny Kapłan, * ustanawiając obrzęd wiekuiestej Ofiary, * pierwszy się Tobie oddał w zbawczej Ofierze * i nam polecił ją składać na swoją pamiętkę. * Jego Ciało za nas wydane umacnia nas, gdy je spożywamy, * a Krew za nas wylana obmywa nas, gdy ją pijemy. Dlatego zjednoczeni z chórami Aniołów * wysławiamy Ciebie, * z radością wołając:

W. Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów. * Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej. * Hosanna na wysokości. * Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. * Hosanna na wysokości.

I MODLITWA EUCHARYSTYCZNA (KANON RZYMSKI)

Jeśli używa się Kanonu rzymskiego (I Modlitwy Eucharystycznej), odmawia się następujące modlitwy własne:

Zjednoczeni z całym Kościołem, * uroczycie obchodzimy święty dzień, w którym nasz Pan Jezus Chrystus został za nas wydany, * i ze czcią wspominamy * najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, * Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa, * a także świętego Józefa, * Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, * oraz Twoich świętych Apostołów i Męczenników: * Piotra i Pawła, Andrzeja, * (Jakuba, Jana, Tomasza, * Jakuba, Filipa, Bartłomieja, * Mateusza, Szymona i Tadeusza, * Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, * Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, * Jana i Pawła, Kosmę i Damiana) * i wszystkich Twoich Świętych. * Przez ich zasługi i modlitwy * otaczaj nas we wszystkim swoją przemożną opieką. (Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.)

Z rozłożonymi rękami kapłan mówi:

Boże, przyjmij łaskawie tę Ofiarę * od nas, sług Twoich, * i całego ludu Twego. * Składamy ją Tobie na pamiętkę dnia, * w którym nasz Pan, Jezus Chrystus, * powierzył swoim uczniom odprawianie sakramentalnej Ofiary Ciała i Krwi swojej. * Napełnij nasze życie swoim pokojem, * zachowaj nas od wiecznego potępienia * i dołącz do grona swoich wybranych.

Kapłan składa ręce.

(Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.)

Trzymając ręce wyciągnięte nad darami mów:

Prosimy Cię, Boże, * uświęć tę Ofiarę pełnią swojego błogosławieństwa, * mocą Twojego Ducha uczyni ją doskonałą i miłą sobie, * aby się stała dla nas Ciałem i Krwią * Twojego umiłowanego Syna, * naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Składa ręce.

W formułach, które teraz następują, słowa Chrystusa należy wymawiać starannie i wyraźnie, bo tego wymaga ich znaczenie.

On to w dzień przed męką * za zbawienie nasze i całego świata, **to jest dzisiaj,**

Bierze chleb, unosi go nieco nad ołtarzem i mówi:

wziął chleb w swoje święte i czcigodne ręce,

podnosi oczy,

podniósł oczy ku niebu, * do Ciebie, Boga, Ojca swojego wszechmogącego, * i dzięki Tobie składając błogosławił, * łamał * i rozdawał swoim uczniom mówiąc:

lekko się pochyla i mówi:

**BIERCIE I JEDZCIE Z TEGO WSZYSCY:
TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE,
KTÓRE ZA WAS BĘDZIE WYDANE.**

Ukazuje ludowi konsekrowaną Hostię, składa ją na patenie i przyklęka.

Następnie mówi:

Podobnie po wieczerzy

bierze kielich, unosi go nieco nad ołtarzem i mówi:

wziął ten przesławny kielich * w swoje święte i czcigodne ręce, * ponownie dzięki Tobie składając, błogosławił * i podał swoim uczniom mówiąc:

lekko się pochyla i mówi:

**BIERCIE I PIJCIE Z NIEGO WSZYSCY:
TO JEST BOWIEM KIELICH KRWI MOJEJ
NOWEGO I WIECZNEGO PRZYMIERZA,
KTÓRA ZA WAS I ZA WIELU BĘDZIE WYLANA
NA ODPUSZCZENIE GRZECHÓW.
TO CZYŃCIE NA MOJĄ PAMIĄTKĘ.**

Ukazuje ludowi kielich, stawia go na korporale i przyklęka.

Ciąg dalszy jak w Kanonie rzymskim.

II MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

W II Modlitwie Eucharystycznej wspomnienie tajemnicy dnia:

Zaprawdę, święty jesteś, Boże, * Źródło wszelkiej świętości. * Dlatego stajemy przed Tobą * i zjednoczeni z całym Kościołem * uroczyste obchodzimy święty dzień, * w którym nasz Pan, Jezus Chrystus, został za nas wydany. * Przez Niego prosimy Ciebie, wszechmogący Boże...

Ciąg dalszy jak w II Modlitwie Eucharystycznej.

W formułach Przeistoczenia słowa Chrystusa należy wymawiać starannie i wyraźnie, bo tego wymaga ich znaczenie.

III MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

W III Modlitwie Eucharystycznej wspomnienie tajemnicy dnia:

Zaprawdę, święty jesteś, Boże, * i słusznie Cię sławi wszelkie stworzenie, * bo przez Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, naszego Pana, * mocą Ducha Świętego ożywił i uświęcał wszystko * oraz nieustannie gromadzi lud swój, * aby na całej ziemi * składał Tobie ofiarę czystą. * Dlatego stajemy przed Tobą * i zjednoczeni z całym Kościołem * uroczyste obchodzimy święty dzień, * w którym nasz Pan Jezus Chrystus został za nas wydany. * Pokornie błagamy Cię, Boże...

Ciąg dalszy jak w III Modlitwie Eucharystycznej.

W formułach Przeistoczenia słowa Chrystusa należy wymawiać starannie i wyraźnie, bo tego wymaga ich znaczenie.

ANTYFONA NA KOMUNIE

To jest Ciało moje za was wydane; * ten kielich jest Nowym Przymierzem we Krwi mojej. * Czyńcie to, ile razy spożywać będziecie, * na Moją pamiątkę.

Po Komunii zostawia się na ołtarzu puszkę z komunikantami, które będzie się rozdzielać w dniu jutrzejszym w czasie liturgii Męki Pańskiej. Mszę kończy się modlitwą po Komunii:

MODLITWA PO KOMUNII

Módlmy się. Wszechmogący Boże, spraw, abyśmy posileni na doczesnej uczcie Twojego Syna, * zasłużyli na pełne uczestnictwo w uczcie niebieskiej. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W. Amen.**

Po modlitwie po Komunii następuje przeniesienie Najświętszego Sakramentu.

Przeniesienie Najświętszego Sakramentu

Po modlitwie po Komunii kapłan, stojąc przed ołtarzem, nakłada kadzidło do kadzielnicy, klęka i okadza Najświętszy Sakrament potrójnym rzutem. Następnie otrzymuje welon, bierze puszkę i okrywa ją welonem.

Najświętszy Sakrament przenosi się w procesji na miejsce przechowania przygotowane w odpowiednio ozdobionej kaplicy. Na czele procesji niesie się krzyż, a przy Najświętszym Sakramencie świece i kadzielnicy. W tym czasie śpiewa się poniższy hymn lub inną pieśń eucharystyczną:

Sław, języku, tajemnicę
Ciała i najdroższej Krwi,
Którą jako łask krynicę
Wylał w czasie ziemskich dni
Ten, co Matkę miał Dziewicę,
Król narodów, godzien czci.

Z Panny czystej narodzony,
Posłan zbawić ludzki ród,

Gdy po świetle, na wsze strony,
Ziarno słowa rzucił w lud,
Wtedy cudem niezgłębionym
Zamknął swej pielgrzymki trud.

W noc ostatnią przy wieczery
Z tymi, których braćmi zwał,
Pełniąc wszystko, jak należy,
Czego przepis prawny chciał,
Sam Dwunastu się powierzył
I za pokarm z rąk swych dał.

Słowem więc, Wcielone Słowo,
Chleb zamienia w Ciało swe,
Wino Krwią jest Chrystusową,
Darmo wzrok to widzieć chce.
Tylko wiara Bożą mową
Pewność o tym w serca śle.

Gdy procesja przyjdzie na miejsce przechowania, kapłan stawia puszkę, nakłada kadzidło i klęcząc okadza Najświętszy Sakrament. Śpiewa się wtedy Przed tak wielkim Sakramentem.
Po chwili adoracji w ciszy kapłan i posługujący przyklękają i powracają do zakrystii.

Następnie obnaża się ołtarz i, jeśli to możliwe, wynosi się krzyże z kościoła. Krzyże, które pozostały w kościele, wypada zasłonić.

Kto uczestniczy we Mszy Wieczery Pańskiej, **nie odmawia Nieszporów**.

Należy zachęcić wiernych, aby przez pewien czas, zależnie od warunków miejscowych, adorowali Najświętszy Sakrament w kaplicy przechowania. Adoracja po północy nie może mieć jednak uroczystego charakteru.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE MĘKI I ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Kolor szat:
CZERWONY

**WIELKI PIĄTEK
MĘKI PAŃSKIEJ**

Teksty liturgii Męki Pańskiej

W Wielki Piątek, zgodnie ze starożytną tradycją, Kościół **nie sprawuje Eucharystii**. Liturgię Męki Pańskiej sprawuje się po południu, około godziny 15, jeśli raczej duszpasterskie nie przemawiają za późniejszą porą.

Liturgia Słowa

Liturgia rozpoczyna się w ciszy - bez śpiewu na wejście. Kapłan i diakon, ubrani w szaty mszalne koloru czerwonego, udają się do ołtarza, który ma być zupełnie obnażony (bez krzyża, świeczników i obrusów) i po oddaniu mu czci padają na twarz lub klękają. Wszyscy zgromadzeni przez pewien czas modlą się w ciszy.

Następnie kapłan z posługującymi udaje się na miejsce przewodniczenia. Zwrócony do wiernych odmawia następującą modlitwę:

MODLITWA

(bez: Módlmy się) Pomnij, Boże, na swoje miłosierdzie, otaczaj nieustanną opieką i usłwijaj lud swój, dla którego Twój Syn, Jezus Chrystus, ustanowił paschalne misterium przelewając Krew swoją. Który żyje i króluje na wieki wieków. **W.** Amen.

— PIERWSZE CZYTANIE

Przebity za nasze grzechy

Iz 52, 13 - 53, 12

Czytanie z Księgi proroka Izajasza. Oto się powiedzie memu słudze, wybije się, wywyższy i wyrośnie bardzo. Jak wielu osłupiało na jego widok, tak nieludsko został oszpecony jego wygląd i postać jego była niepodobna do ludzi, tak mnogie narody się zdumieją, królowie zamkną przed nim usta, bo ujrzą coś, czego im nigdy nie opowiadano, i pojmą coś niesłychanego.

Któż uwierzy temu, cośmy słyszeli? Na kim się ramię Pana objawiło? On wyrósł przed nami jak młode drzewo i jakby korzeń z wyschniętej ziemi. Nie miał on wdzięku ani też blasku, aby na niego popatrzeć, ani wyglądu, by się nam podobał. Wzgardzony i odepchnięty przez ludzi, mąż boleści, oswojony z cierpieniem, jak ktoś, przed kim się twarze zakrywa, wzgardzony tak, iż mieliśmy go za skazańca, chłostanego przez Boga i zdeptanego. Lecz on był przebity za nasze grzechy, zdruzgotany za nasze winy. Spadła nań chłosta zbawienna dla nas, a w jego ranach jest nasze zdrowie.

Wszystcyśmy pobłądzili jak owce, każdy z nas obrócił się ku własnej drodze; a Pan zwałił na niego winy nas wszystkich. Dręczono go, lecz sam się dał gnębić, nawet nie otworzył ust swoich. Jak baranek na rzeź prowadzony, jak owca niema wobec strzygących ją, tak on nie otworzył ust swoich.

Po udreće i sądzie został usunięty; a kto się przejmuje jego losem? Tak! Zgładzono go z krainy żyjących; za grzechy mego ludu został zbity na śmierć. Grób mu wyznaczono między bezbożnymi i w śmierci swej był na równi z bogaczem, chociaż nikomu nie wyrządził krzywdy i w jego ustach kłamstwo nie powstało.

Spodobało się Panu zmiażdżyć go cierpieniem. Jeśli wyda swe życie na ofiarę za grzechy, ujrzy potomstwo, dni swe przedłuży, a wola Pana spełni się przez niego. Po udrękach swej duszy ujrzy światło i nim się nasyci. Zacny mój sługa usprawiedliwi wielu, ich nieprawości on sam dźwigać będzie. Dlatego w nagrodę przydzielę mu tłumy i posiadzie możnych jako zdobycz, za to, że siebie na śmierć ofiarował i policzony został pomiędzy przestępców. A on poniósł grzechy wielu i oręduje za przestępcami.

Oto słowo Boże.

— **PSALM RESPNSORYJNY**

Ps 31, 2. 6. 12-13. 15-17. 25

Refren: Ojcze, w Twe ręce składam ducha mego.

Panie, do Ciebie się uciekam; niech nigdy nie doznam zawodu, *
wybaw mnie w sprawiedliwości Twojej!
W ręce Twoje powierzam ducha mego: *
Ty mnie odkupisz, Panie, wierny Boże.

Refren: Ojcze, w Twe ręce składam ducha mego.

Stałem się znakiem hańby dla wszystkich moich wrogów, *
dla sąsiadów przedmiotem odrazy,
postrachem dla moich znajomych; *
ucieka, kto mnie ujrzy na drodze.

Refren: Ojcze, w Twe ręce składam ducha mego.

Ja zaś pokładam ufność w Tobie, Panie, *
i mówię: "Ty jesteś moim Bogiem".
W Twoim ręku są moje losy, *
wyrwij mnie z rąk wrogów i prześladowców.

Refren: Ojcze, w Twe ręce składam ducha mego.

Niech Twoje oblicze zajaśnieje nad Twym sługą: *
wybaw mnie w swym miłosierdziu.
Bądźcie dzielni i mężnego serca, *
wszyscy, którzy ufacie Panu.

Refren: Ojcze, w Twe ręce składam ducha mego.

— **DRUGIE CZYTANIE**

Hbr 4, 14-16; 5, 7-9

Chrystus stał się sprawcą zbawienia dla wszystkich, którzy Go słuchają

Czytanie z Listu do Hebrajczyków. Mając arcykapłana wielkiego, który przeszedł przez niebiosy, Jezusa, Syna Bożego, trwajmy mocno w wyznawaniu wiary. Nie takiego bowiem mamy arcykapłana, który by nie mógł współczuć naszym słabościom, lecz doświadczonego we wszystkich na nasze podobieństwo, z wyjątkiem grzechu. Przybliżmy się więc z ufnością do tronu łaski, abyśmy otrzymali miłosierdzie i znaleźli łaskę w stosownej chwili.

Chrystus bowiem z głośnym wołaniem i płaczem za dni ciała swego zanosił gorące prośby do Tego, który mógł Go wybawić od śmierci, i został wysłuchany dzięki swej uległości. A chociaż był Synem, nauczył się posłuszeństwa przez to, co wycierpiał. A gdy wszystko wykonał, stał się sprawcą zbawienia wiecznego dla wszystkich, którzy Go słuchają.

Oto słowo Boże.

— **AKLAMACJA PRZED EWANGELIĄ**

Flp 2, 8-9

Chwała Tobie, Królu wieków.

Dla nas Chrystus stał się posłuszny aż do śmierci,
a była to śmierć krzyżowa.
Dlatego Bóg wywyższył Go nad wszystko
i dał Mu imię, które jest ponad wszelkie imię.

Chwała Tobie, Królu wieków.

Opis Męki Pańskiej czyta się **bez świec, nie używa się także kadzidła**. Czytający, którym jest diakon lub kapłan, **nie pozdrawia ludu i nie czyni znaku krzyża na księdze** ani na sobie. Mękę Pańską mogą przeczytać diakoni lub kapłani, ewentualnie na przemian z chórem. Jeżeli zachodzi potrzeba, celebrans czyta słowa Chrystusa. Mękę Pańską może także czytać jeden diakon naprzemian z celebransem czytającym słowa Chrystusa. Mogą ją czytać także lektorzy świeccy, przy czym celebrans, o ile to możliwe, czyta słowa Chrystusa. Liczba lektorów zależy od możliwości kościoła. Tylko diakoni przed śpiewaniem Męki Pańskiej proszą celebransa o błogosławieństwo, jak zwykle przed Ewangelią.

Dla wygody wykonujących Mękę Pańską wg św. Jana partie poszczególnych osób oznaczono:

- E.** słowa Ewangelisty
- +** słowa Chrystusa
- I.** słowa innych pojedynczych osób
- T.** słowa kilku osób lub tłumy

EWANGELIA

J 18, 1 - 19, 42

Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa według św. Jana.

Zdrada Judasza

E. Po wieczerzy Jezus wyszedł z uczniami swoimi za potok Cedron. Był tam ogród, do którego wszedł On i Jego uczniowie. Także i Judasz, który Go wydał, znał to miejsce, bo Jezus i uczniowie Jego często się tam gromadzili. Judasz otrzymawszy kohortę oraz strażników od arcykapłanów i faryzeuszów, przybył tam z latarniami, pochodniami i bronią. A Jezus wiedząc o wszystkim, co miało na Niego przyjść, wyszedł naprzeciw i rzekł do nich:

+ *Kogo szukacie?*

E. Odpowiedzieli Mu:

T. Jezusa z Nazaretu.

E. Rzekł do nich Jezus:

+ *Ja jestem.*

E. Również i Judasz, który Go zdradził, stał między nimi. Skoro więc rzekł do nich: Ja jestem, cofnęli się i upadli na ziemię. Powtórnie ich zapytał:

+ *Kogo szukacie?*

E. Oni zaś powiedzieli:

T. Jezusa z Nazaretu.

E. Jezus odrzekł:

+ *Powiedziałem wam, że Ja jestem. Jeżeli więc Mnie szukacie, pozwólcie tym odejść.*

E. Stało się tak, aby się wypełniło słowo, które wypowiedział: Nie utraciłem żadnego z tych, których Mi dałeś. Wówczas Szymon Piotr mając przy sobie miecz, dobył go, uderzył sługę arcykapłana i odciął mu prawe ucho. A słudze było na imię Malchos. Na to rzekł Jezus do Piotra:

+ *Schowaj miecz do pochwy. Czyż nie mam pić kielicha, który Mi podałeś Ojciec?*

Przed Annaszem. Zaparcie się Piotra

- E.** Wówczas kohorta oraz trybun razem ze strażnikami żydowskimi pojмали Jezusa, związali Go i zaprowadzili najpierw do Annasza. Był on bowiem teściem Kajfasza, który owego roku pełnił urząd arcykapłanski. Właśnie Kajfasz poradził Żydom, że warto, aby jeden człowiek zginął za naród. A szedł za Jezusem Szymon Piotr razem z innym uczniem. Uczeń ten był znany arcykapłanowi i dlatego wszedł za Jezusem na dziedziniec arcykapłana, podczas gdy Piotr zatrzymał się przed bramą na zewnątrz. Wszedł więc ów drugi uczeń, znany arcykapłanowi, pomówił z odźwierną i wprowadził Piotra do środka. A służąca odźwierna rzekła do Piotra:
- I.** Czy może i ty jesteś jednym spośród uczniów tego człowieka?
- E.** On odpowiedział:
- I.** Nie jestem.
- E.** A ponieważ było zimno, strażnicy i słudzy rozpaliwszy ognisko stali przy nim i grzali się. Wśród nich stał także Piotr i grzał się. Arcykapłan więc zapytał Jezusa o Jego uczniów i o Jego naukę. Jezus mu odpowiedział:
- + Ja przemawiałem jawnie przed światem. Uczylem zawsze w synagodzie i w świątyni, gdzie się gromadzą wszyscy Żydzi. Potajemnie zaś nie uczylem niczego. Dlaczego Mnie pytasz? Zapytaj tych, którzy słyszeli, co im mówiłem. Oto oni wiedzą, co powiedziałem.
- E.** Gdy to powiedział, jeden ze sług obok stojących spoliczkował Jezusa, mówiąc:
- I.** Tak odpowiadasz arcykapłanowi?
- E.** Odrzekł mu Jezus:
- + Jeżeli źle powiedziałem, udowodnij, co było złego. A jeżeli dobrze, to dlaczego Mnie bijesz?
- E.** Następnie Annasz wysłał Go związanego do arcykapłana Kajfasza. A Szymon Piotr stał i grzał się. Powiedzieli wówczas do niego:
- T.** Czy i ty nie jesteś jednym z Jego uczniów?
- E.** On zaprzeczył mówiąc:
- I.** Nie jestem.
- E.** Jeden ze sług arcykapłana, krewny tego, któremu Piotr odciął ucho, rzekł:
- I.** Czyż nie ciebie widziałem razem z Nim w ogrodzie?
- E.** Piotr znowu zaprzeczył i natychmiast kogut zapał.

Przed Piłatem

- E.** Od Kajfasza zaprowadzili Jezusa do pretorium. A było to wczesnym rankiem. Oni sami jednak nie weszli do pretorium, aby się nie skalać, lecz aby móc spożywać Paschę. Dlatego Piłat wyszedł do nich na zewnątrz i rzekł:
- I.** Jaką skargę wnosicie przeciwko temu człowiekowi?
- E.** W odpowiedzi rzekli do niego:
- T.** Gdyby to nie był złoczyńca, nie wydalibyśmy Go tobie.
- E.** Piłat więc rzekł do nich:
- I.** Weźcie Go wy i osądźcie według swojego prawa.
- E.** Odpowiedzieli mu Żydzi:
- T.** Nam nie wolno nikogo zabić.
- E.** Tak miało się spełnić słowo Jezusa, w którym zapowiedział, jaką śmiercią miał umrzeć.

Przesłuchanie

- E.** Wtedy powtórnie wszedł Piłat do pretorium, a przywoławszy Jezusa rzekł do Niego:
- I.** Czy Ty jesteś królem żydowskim?
- E.** Jezus odpowiedział:
- + Czy to mówisz od siebie, czy też inni powiedzieli ci o Mnie?
- E.** Piłat odparł:
- I.** Czy ja jestem Żydem? Naród Twój i arcykapłani wydali mi Ciebie. Coś uczynił?
- E.** Odpowiedział Jezus:
- + Królestwo moje nie jest z tego świata. Gdyby królestwo moje było z tego świata, słudzy moi bili by się, abym nie został wydany Żydom. Teraz zaś królestwo moje nie jest stąd.
- E.** Piłat zatem powiedział do Niego:
- I.** A więc jesteś królem?

- E.** Odpowiedział Jezus:
- + Tak, jestem królem, Ja się na to narodziłem i na to przyszedłem na świat, aby dać świadectwo prawdzie. Każdy, kto jest z prawdy, słucha mojego głosu.
- E.** Rzekł do Niego Piłat:
- I.** Cóż to jest prawda?
- E.** To powiedziawszy wyszedł powtórnie do Żydów i rzekł do nich:
- I.** Ja nie znajduję w Nim żadnej winy. Jest zaś u was zwyczaj, że na Paschę uwalniam wam jednego więźnia. Czy zatem chcecie, abym wam uwolnił króla żydowskiego?
- E.** Oni zaś powtórnie zawołali:
- T.** Nie Tego, lecz Barabasa!
- E.** A Barabasz był zbrodniarzem.

"Oto człowiek"

- E.** Wówczas Piłat wziął Jezusa i kazał Go ubiczować. A żołnierze upłótszy koronę z cierni, włożyli Mu ją na głowę i okryli Go płaszczem purpurowym. Potem podchodzili do Niego i mówili:
- T.** Witaj, królu żydowski!
- E.** I policzkowali Go. A Piłat ponownie wyszedł na zewnątrz i przemówił do nich:
- I.** Oto wyprowadzam Go do was na zewnątrz, abyście poznali, że ja nie znajduję w Nim żadnej winy.
- E.** Jezus więc wyszedł na zewnątrz, w koronie cierniowej i płaszczu purpurowym. Piłat rzekł do nich:
- I.** Oto człowiek.
- E.** Gdy Go ujrzeli arcykapłani i słudzy, zawołali:
- T.** Ukrzyżuj! Ukrzyżuj!
- E.** Rzekł do nich Piłat:
- I.** Weźcie Go i sami ukrzyżujcie! Ja bowiem nie znajduję w Nim winy.
- E.** Odpowiedzieli mu Żydzi:
- T.** My mamy Prawo, a według Prawa powinien On umrzeć, bo sam siebie uczynił Synem Bożym.
- E.** Gdy Piłat usłyszał te słowa, uląkł się jeszcze bardziej. Wszedł znów do pretorium i zapytał Jezusa:
- I.** Skąd Ty jesteś?
- E.** Jezus jednak nie dał mu odpowiedzi. Rzekł więc Piłat do Niego:
- I.** Nie chcesz mówić ze mną? Czy nie wiesz, że mam władzę uwolnić Ciebie i mam władzę Ciebie ukrzyżować?
- E.** Jezus odpowiedział:
- + Nie miałbyś żadnej władzy nade Mną, gdyby ci jej nie dano z góry. Dlatego większy grzech ma ten, który Mnie wydał Tobie.
- E.** Odtąd Piłat usiłował Go uwolnić. Żydzi jednak zawołali:
- T.** Jeżeli Go uwolnisz, nie jesteś przyjacielem Cezara. Każdy, kto się czyni królem, sprzeciwia się Cezarowi.

Wyrok

- E.** Gdy więc Piłat usłyszał te słowa, wyprowadził Jezusa na zewnątrz i zasiadł na trybunale, na miejscu zwanym Lithostrotos, po hebrajsku Gabbata. Był to dzień Przygotowania Paschy, około godziny szóstej. I rzekł do Żydów:
- I.** Oto król wasz!
- E.** A oni krzyczeli:
- T.** Precz! Precz! Ukrzyżuj Go!
- E.** Piłat rzekł do nich:
- I.** Czyż króla waszego mam ukrzyżować?
- E.** Odpowiedzieli arcykapłani:
- T.** Poza Cezarem nie mamy króla.
- E.** Wtedy wydał im Jezusa, aby Go ukrzyżowano.

Ukrzyżowanie

- E.** Zabrali zatem Jezusa. A On sam dźwigając krzyż wyszedł na miejsce zwane Miejscem Czaszki, które po hebrajsku nazywa się Golgota. Tam Go ukrzyżowano, a z Nim dwóch innych, z jednej i drugiej strony, pośrodku zaś Jezusa. Wypisał też Piłat tytuł winy i kazał go umieścić na krzyżu. A było napisane: Jezus Nazarejczyk, król żydowski. Ten napis czytało wielu Żydów, ponieważ miejsce, gdzie ukrzyżowano Jezusa, było blisko miasta. A było napisane w języku hebrajskim, łacińskim i greckim. Arcykapłani żydowscy mówili do Piłata:
- T.** Nie pisz: Król żydowski, ale że On powiedział: Jestem królem żydowskim.
- E.** Odparł Piłat:
- I.** Com napisał, napisałem.
- E.** Żołnierze zaś, gdy ukrzyżowali Jezusa, wzięli Jego szaty i podzielili na cztery części, dla każdego żołnierza po części; wzięli także tunikę. Tunika zaś nie była szyta, ale cała tkana od góry do dołu. Mówili więc między sobą:
- T.** Nie rozdzierajmy jej, ale rzućmy o nią losy, do kogo ma należeć.
- E.** Tak miały się wypełnić słowa Pisma: Podzielili między siebie moje szaty, a los rzucili o moją suknię. To właśnie uczynili żołnierze.

Ostatnie słowa

- E.** A obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego i siostra Matki Jego, Maria, żona Kleofasa, i Maria Magdalena. Kiedy więc Jezus ujrzał Matkę i stojącego obok Niej ucznia, którego miłował, rzekł do Matki:
- + Niewiasto, oto syn twój.
- E.** Następnie rzekł do ucznia:
- + Oto matka twoja.
- E.** I od tej godziny uczeń wziął Ją do siebie.

Śmierć Jezusa

- E.** Potem Jezus świadom, że już wszystko się dokonało, aby się wypełniło Pismo, rzekł:
- + Pragnę.
- E.** Stało tam naczynie pełne octu. Nałożono więc na hipoz gąbkę pełną octu i do ust Mu podano. A gdy Jezus skosztował octu, rzekł:
- + Wykonało się!
- E.** I skłoniwszy głowę wyzioną ducha.

Wszyscy klękają i przez chwilę zachowują milczenie

Przebicie serca

- E.** Był to dzień Przygotowania; aby zatem ciała nie pozostawały na krzyżu w szabat - ów bowiem dzień szabatu był wielkim świętem - Żydzi prosili Piłata, aby ukrzyżowanym połamano golenie i usunięto ich ciała. Przyszli więc żołnierze i połamali golenie tak pierwszemu, jak i drugiemu, którzy z Nim byli ukrzyżowani. Lecz kiedy podeszli do Jezusa i zobaczyli, że już umarł, nie łamali Mu goleni, tylko jeden z żołnierzy włócznią przebił Mu bok i natychmiast wypłynęła krew i woda. Zaświadczył to ten, który widział, a świadectwo jego jest prawdziwe. On wie, że mówi prawdę, abyście i wy wierzyli. Stało się to bowiem, aby się wypełniło Pismo: Kości Jego nie będą łamane. I znowu na innym miejscu mówi Pismo: Będą patrzeć na Tego, którego przebodli.

Złożenie do grobu

- E.** Potem Józef z Arymatei, który był uczniem Jezusa, lecz ukrytym z obawy przed Żydami, poprosił Piłata, aby mógł zabrać ciało Jezusa. A Piłat zezwolił. Poszedł więc i zabrał Jego ciało. Przybył również i Nikodem, ten, który po raz pierwszy przyszedł do Jezusa w nocy, i przyniósł około stu funtów mieszanki mirry i aloesu. Zabrali więc ciało Jezusa i obwiązali je w płótna razem z wonnościami, stosownie do żydowskiego sposobu grzebania. A na miejscu, gdzie Go

ukrzyżowano, był ogród, w ogrodzie zaś nowy grób, w którym jeszcze nie złożono nikogo. Tam to więc ze względu na żydowski dzień Przygotowania złożono Jezusa, bo grób znajdował się w pobliżu.

Oto słowo Pańskie.

Po odczytaniu Męki Pańskiej może być krótka homilia, a po niej chwila modlitwy w ciszy.

Na zakończenie Liturgii Słowa odbywa się modlitwa powszechna, która dzisiaj ma wyjątkowy charakter. Diakon, stojąc przy pulpicie, wypowiada wezwanie, w którym podaje intencję modlitwy. Wszyscy przez pewien czas modlą się w ciszy, po czym kapłan z miejsca przewodniczenia lub stojąc przy ołtarzu odmawia modlitwę z rozłożonymi rękami.

Wierni przez cały czas modlitwy mogą stać albo klęczeć.

W poważnej i publicznej potrzebie ordynariusz miejsca może pozwolić na dodanie specjalnej intencji lub ją nakazać.

Spośród modlitw znajdujących się w mszale kapłan może wybrać takie, które lepiej odpowiadają warunkom miejscowym.

MODLITWA POWSZECHNA**I. Za Kościół święty**

Módlmy się, najmiłsi, za święty Kościół Boży: niech nasz Bóg i Pan obdarzy go pokojem i jednością i strzeże go na całej ziemi, a nam pozwoi wieść życie ciche i spokojne na chwałę Boga Ojca wszechmogącego.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty w Chrystusie objawiłeś swoją chwałę wszystkim narodom, † strzeż dzieła Twego miłosierdzia, * aby Twój Kościół, rozszerzony na cały świat, trwał z niewzruszoną wiarą w wyznawaniu Twojego imienia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

II. Za papieża

Módlmy się za naszego papieża **N.**; niech nasz Bóg i Pan, który go wybrał do wykonywania władzy biskupiej, zachowa go w zdrowiu i bezpieczeństwie dla swojego Kościoła świętego, aby rządził świętym ludem Bożym.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Twoja mądrość wszystkim kieruje, † wejrzyj łaskawie na nasze prośby i w swojej dobroci racz zachować wybranego dla nas papieża, * aby lud chrześcijański, który od Ciebie otrzymuje przewodników, pod zwierzchnictwem najwyższego pasterza wzrastał w zasługach swej wiary. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

III. Za wszystkie stany Kościoła

Módlmy się za naszego biskupa **N.**, za wszystkich biskupów, kapłanów, diakonów, za wszystkich, którzy służą Kościołowi i za cały lud wierny.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Twój Duch uświęca całą społeczność Kościoła i nią rządzi, † wysłuchaj nasze pokorne prośby za wszystkie stany Kościoła, * aby dzięki Twojej łasce wszyscy wiernie Tobie służyli. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

IV. Za katechumenów

Módlmy się za katechumenów: niech nasz Bóg i Pan otworzy wnętrza ich serc i bramy swego miłosierdzia, aby otrzymawszy w kąpieli odrodzenia odpuszczenie wszystkich grzechów, złączyli się z nami w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty nieustannie ubogacasz swój Kościół nowym potomstwem; † pomnóż wiarę i zrozumienie u katechumenów, * aby odrodzeni w wodzie chrztu świętego, zostali zaliczeni do grona Twoich przybranych dzieci. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

V. O jedność chrześcijan

Módlmy się za wszystkich braci wierzących w Chrystusa: niech nasz Bóg i Pan sprawi, aby dążyli do prawdy, niech ich zgromadzi i zachowa w swoim jednym Kościele.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty gromadzisz rozproszonych, a zgromadzonych zachowujesz w jedności, † wejrzyj łaskawie na wyznawców Twego Syna * i spraw, niech wszyscy, których uświęcił jeden chrzest, złączą się w prawdziwej wierze i bratniej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

VI. Za Żydów

Módlmy się za Żydów, do których przodków Pan Bóg przemawiał, aby pomógł im wzrastać w miłości ku Niemu i w wierności Jego przymierzu.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty dałeś swoje obietnice Abrahamowi i jego potomkom; † wysłuchaj łaskawie prośby swojego Kościoła, * aby lud, który niegdyś był narodem wybranym, mógł osiągnąć pełnię Odkupienia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

VII. Za niewierzących w Chrystusa

Módlmy się za tych, którzy nie wierzą w Chrystusa, aby i oni napełnieni światłem Ducha Świętego, mogli wkroczyć na drogę zbawienia.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, spraw, aby niewierzący w Chrystusa, postępując zgodnie z sumieniem, znaleźli prawdę, † i abyśmy przez wzrost we wzajemnej miłości oraz pełniejszy udział w tajemnicy Twego życia * stali się w świecie doskonalszymi świadkami Twojej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

VIII. Za niewierzących w Boga

Módlmy się za wszystkich, którzy nie uznają Boga, aby w szczerości serca postępowali za tym, co słuszne, i tak mogli odnaleźć samego Boga.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty stworzyłeś wszystkich ludzi, aby zawsze Ciebie szukali, a znajdując Cię, doznali pokoju; † spraw łaskawie, aby wszyscy, mimo przeszkód i niebezpieczeństw, dostrzegali znaki Twojej dobroci oraz świadectwo dobrych czynów tych ludzi, którzy w Ciebie wierzą, * i z radością wyznali wiarę w Ciebie, jedynego, prawdziwego Boga i Ojca wszystkich ludzi. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

IX. Za rządzących państwami

Módlmy się za wszystkich rządzących państwami: niech nasz Bóg i Pan kieruje ich umysłami i sercami według swojej woli, abyśmy wszyscy żyli w prawdziwej wolności i pokoju.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, w Twoim ręku są ludzkie serca i od Ciebie pochodzą prawa wszystkich ludów; † wejrzyj łaskawie na tych, którzy nami rządzą, * aby na całym świecie panował trwały pokój i pomyślność narodów, a religia cieszyła się wolnością. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

X. Za strapionych i cierpiących

Módlmy się, najmilsi, do Boga Ojca wszchemogącego, aby oczyścił świat z wszelkich błędów, odwrócił od nas choroby, głód oddalił, otworzył więzienia, rozerwał kajdany, raczył dać bezpieczeństwo i szczęśliwy powrót podróżującym, zdrowie chorym, a umierających obdarzył zbawieniem.

Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:

Wszchemogący, wieczny Boże, pociecho strapionych i mocy cierpiących, † usłysz prośby tych, którzy w jakimkolwiek utrapieniu wołają do Ciebie, * aby wszyscy mogli się radować, że doznali w swoich potrzebach Twego miłosierdzia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Po modlitwie powszechnej odbywa się uroczysta adoracja Krzyża.

Adoracja Krzyża

Adorację Krzyża można przeprowadzić w dwojaki sposób, zależnie od okoliczności.

PIERWSZA FORMA UKAZANIA KRZYŻA

Do ołtarza przynosi się zastłony Krzyż. Dwaj ministranci niosą przy nim zapalone świece. Kapłan, stojąc przed ołtarzem, bierze Krzyż, odsłania jego górną część i podnosząc go śpiewa wezwanie. W śpiewie pomaga mu diakon lub, jeśli zachodzi potrzeba, schola:

K. Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło Zbawienie świata.
W. Pójdźmy z pokłonem.

Po skończeniu śpiewu wszyscy kłękają na oba kolana i przez chwilę oddają cześć Krzyżowi. W tym czasie kapłan trzyma wzniesiony Krzyż. Następnie odsłania jego prawe ramię i znowu podnosząc go, śpiewa wezwanie:

K. Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło Zbawienie świata.
W. Pójdźmy z pokłonem.

Po skończeniu śpiewu wszyscy kłękają na oba kolana. Wreszcie kapłan odsłania Krzyż całkowicie i po raz trzeci śpiewa wezwanie:

K. Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło Zbawienie świata.
W. Pójdźmy z pokłonem.

Po skończeniu śpiewu wszyscy kłękają na oba kolana i oddają cześć Krzyżowi. W tym czasie kapłan trzyma wzniesiony Krzyż. Następnie w towarzystwie dwóch ministrantów, którzy niosą zapalone świece, kapłan znosi Krzyż na miejsce między prezbiterium i nawą lub na inne odpowiednie miejsce. Krzyż przekazuje ministrantom, którzy go podtrzymują. Świece stawia się po obu stronach Krzyża. Następuje adoracja Krzyża.

DRUGA FORMA UKAZANIA KRZYŻA

Kapłan lub diakon, albo ktoś odpowiedni z posługujących, udaje się z ministrantami do drzwi kościoła. Tu bierze nie zasłonięty Krzyż, ministranci zaś biorą zapalone świece. Odbywa się teraz procesja z Krzyżem przez kościół do prezbiterium. W pobliżu wejścia, pośrodku kościoła i przy wejściu do prezbiterium niosący Krzyż zatrzymuje się, podnosi go i za każdym razem śpiewa wezwanie:

K. Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło Zbawienie świata.
W. Pójdźmy z pokłonem.

Po każdej odpowiedzi wszyscy klękają i przez chwilę oddają w milczeniu cześć Krzyżowi. Po przybyciu do prezbiterium Krzyż i świece umieszcza się między prezbiterium i nawą lub na innym odpowiednim miejscu. Niosący Krzyż przekazuje go ministrantom, którzy go podtrzymują; świece stawia się po obu stronach Krzyża. Następuje adoracja Krzyża.

ADORACJA KRZYŻA

Kapłan, duchowieństwo i wierni przechodzą procesjonalnie przed Krzyżem i oddają mu cześć przez przyklęknięcie lub w inny sposób zgodny z miejscowym zwyczajem, np. przez ucałowanie. W tym czasie śpiewa się jedną z podanych niżej pieśni lub inne odpowiednie. Ci, którzy oddali cześć Krzyżowi, siadają. Adoruje się tylko jeden Krzyż. Jeżeli z powodu wielkiej liczby uczestników liturgii nie wszyscy mogą podejść do Krzyża i oddać mu cześć, obrzęd adoracji można odprawić w następujący sposób: gdy część wiernych odda cześć Krzyżowi, kapłan bierze go, staje pośrodku przed ołtarzem i w krótkich słowach zachęca zgromadzonych do adoracji. Następnie podnosi Krzyż i trzyma go tak przez pewien czas, wierni zaś oddają wtedy cześć Krzyżowi w milczeniu.

ŚPIEWY NA ADORACJĘ - I

Ps 67, 2

Antyfona: Wielbimy Krzyż Twój, Panie Jezu, * wysławiamy Twoje święte zmartwychwstanie, * bo przez drzewo Krzyża przyszła radość dla całego świata.
Niech Bóg się zmiłuje nad nami i nam błogostawi; * niech nam ukaże pogodne oblicze.
Wielbimy Krzyż Twój, Panie Jezu, * wysławiamy Twoje święte zmartwychwstanie, * bo przez drzewo Krzyża przyszła radość dla całego świata.

ŚPIEWY NA ADORACJĘ - II

Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami (3 razy).

ŚPIEWY NA ADORACJĘ - III

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam cię wyzwolił z mocy faraona,
A tyś przyrządził krzyż na me ramiona.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam cię wprowadził w kraj miodem płynący,
Tyś Mi zgotował śmierci znak hańbiący.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam cię szczepił, winnicę wybrana,
A tyś Mnie octem poił, swego Pana.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam dla cię spuszczał na Egipt karanie,
A tyś Mnie wydał na ubiczowanie.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam faraona dał w odmetę bałwanów,
A tyś Mnie wydał księżetom kapłanów.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Morzem otworzył, byś szedł suchą nogą,
A tyś Mi włóczył bok otworzył srogą.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam ci był wodzem w kolumnie obłoku,
Tyś Mnie wiódł słuchać Piłata wyroku.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam cię karmił manny rozkoszami,
Tyś Mi odpłacił policzkowaniami.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam ci ze skały dobył wodę zdrową,
A tyś Mnie poił goryczą żółciową.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam dał, że zbici Kanaan królowie,
A ty zaś trzciną biłeś Mnie po głowie.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam ci dał berło Judzie powierzone,
A tyś Mi wtłoczył cierniową koronę.

Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił?
W czymem zasmucił albo w czym zawinił?
Jam cię wywyższył między narodami,
Tyś Mnie na krzyżu podwyższył z łotrami.

ŚPIEWY NA ADORACJĘ - IV

Krzyżu święty, nade wszystko,
Drzewo przenajszlachetniejsze!
W żadnym lesie takie nie jest,
Jedno na którym sam Bóg jest.
Słodkie drzewo, słodkie gwoździe,
Rozkoszny owoc nosiło.

Skłoń gałązki, drzewo święte,
Ulżyj członkom tak rozpiętym,
Odmień teraz oną srogość,

Któraś miało z urodzenia.
Spuść lekkuchno i cichuchno
Ciało Króla niebieskiego.

Tyś samo było dostojne
Nosić światowe zbawienie,
Przez cię przewóz jest naprawion
Światu, który był zagubion,
Który święta Krew polała,
Co z Baranka wypływała.

W jasełkach leżąc gdy płakał,
Już tam był wszystko oglądał,
Iż tak haniebnie umrzeć miał,
Gdy wszystek świat odkupić chciał.
W on czas między zwierzętami,
A teraz między łotrami.

Niesłyszana to jest dobroć
Za kogo na krzyżu umrzeć;
Któż to może dzisiaj zdzialać,
Za kogo swoją duszę dać?
Sam to Pan Jezus wykonał,
Bo nas wiernie umiłował.

Nędzne by to serce było,
Co by dziś nie zapłakało,
Widząc Stworzyciela swego
Na krzyżu zawieszonogo,
Na słońcu upieczonogo
Baranka wielkanocnego.

Maryja Matka patrzyła
Na członki, co powijała,
Powijając całowała,
Z tego wielką radość miała.
Teraz je widzi szerniałe,
Żyły, stawy w Nim porwane.

Po zakończeniu uroczystej adoracji Krzyż zanosi się na zwykłe miejsce przy ołtarzu. Zapalone świece stawia się przy ołtarzu lub przy Krzyżu. Następuje Komunia święta.

Komunia święta

W dniu dzisiejszym Komunię świętą rozdziela się wiernym jedynie podczas sprawowania liturgii Męki Pańskiej; chorym, którzy nie mogą uczestniczyć w tym obrzędzie, można zanieść Eucharystię o każdej porze dnia.

Ołtarz nakrywa się obrusem i umieszcza na nim korporał i mszał. Następnie diakon, lub gdy go nie ma, sam kapłan, przynosi Najświętszy Sakrament krótszą drogą z miejsca przechowania do ołtarza. W tym czasie wszyscy stoją w milczeniu. Dwaj ministranci towarzyszą kapłanowi niosąc przy Najświętszym Sakramencie zapalone świece, które stawiają na ołtarzu lub obok niego.

Gdy diakon postawi na ołtarzu puszkę z Najświętszym Sakramentem i odkryje ją, podchodzi kapłan, przykłęka i staje przy ołtarzu. Z rękami złożonymi głośno mówi:

Pouczeni przez Zbawiciela i posłuszni Jego słowom, ośmielamy się mówić:

Ojciec nasz, któryś jest w niebie:
Święć się imię Twoje,
Przyjdź królestwo Twoje,
Bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi.
Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj.
I odpuść nam nasze winy,
Jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.
I nie wódz nas na pokuszenie,
Ale nas zbaw ode złego.

Z rozłożonymi rękami sam kapłan mówi dalej:

K. Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego i obdarz nasze czasy pokojem. Wspomóż nas w swoim miłosierdziu, abyśmy zawsze wolni od grzechu i bezpieczni od wszelkiego zamętu, pełni nadziei oczekiwali przyjścia naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

W. Bo Twoje jest królestwo i potęga, i chwała na wieki.

Kapłan ze złożonymi rękami mówi cicho:

Panie Jezu Chryste, niech przyjęcie Ciała Twojego nie ściagnie na mnie wyroku potępienia, lecz dzięki Twemu miłosierdziu niech mnie chroni oraz skutecznie leczy moją duszę i ciało.

Kapłan przykłęka, bierze małą hostię i trzymając ją nieco podniesioną nad pateną, zwrócony do ludu, mówi głośno:

K. Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata. Błogosławieni, którzy zostali wezwani na Jego ucztę.

W. Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

Kapłan zwrócony do ołtarza ze czcią przyjmuje Ciało Chrystusa.

Następnie kapłan rozdaje wiernym Komunię świętą. W czasie Komunii można śpiewać odpowiednie pieśni. Gdy wierni przyjęli Komunię, puszkę z Najświętszym Sakramentem umieszcza się w tabernakulum. Jeżeli jest obecny diakon lub drugi kapłan, może puszkę od razu przenieść do tabernakulum w Grobie Pańskim.

Po Komunii można zachować przez pewien czas święte milczenie, po czym kapłan odmawia następującą modlitwę:

MODLITWA PO KOMUNII

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, Ty nam dałeś nowe życie przez błogosławioną śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa, † zachowaj w nas dzieło swojego miłosierdzia * i spraw, abyśmy przez udział w tym misterium żyli zawsze dla Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Po modlitwie po Komunii następuje przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Grobu Pańskiego.

Procesja do Grobu Pańskiego

Zgodnie z wielowiekową tradycją w Wielki Piątek po zakończeniu liturgii Męki Pańskiej przenosi się Najświętszy Sakrament do Grobu Pańskiego i wystawia do adoracji.

W kaplicy Grobu Pańskiego powinien być ołtarz, choćby przenośny, i tabernakulum do przechowania puszek z Najświętszym Sakramentem.

Monstrancję pokrytą białym welonem można wystawić na ołtarzu lub na tronie, który powinien być umieszczony blisko ołtarza.

Wszystkie elementy dekoracyjne i światła powinny kierować uwagę wiernych na Najświętszy Sakrament, który jest Pamiątką Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa, a nie na figurę Chrystusa

leżącego w grobie. Grób Pański jest wypełniony prawdziwą obecnością Chrystusa.

Po modlitwie po Komunii wystawia się Najświętszy Sakrament na ołtarzu w monstracji, którą okrywa się przezroczystym, białym welonem.

Kapłan nakłada kadzidło do kadzielnicy, klęka i okadza Najświętszy Sakrament, a następnie w uroczystej procesji przenosi Go do Grobu Pańskiego. W czasie procesji śpiewa się pieśń o Męce Pańskiej, np. Jezu Chryste, Panie miły.

Po wystawieniu Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim kapłan okadza Go i po chwili milczenia odmawia następującą modlitwę:

Panie Jezu Chryste, nasze zmartwychwstanie i życie, podźwignij nas z grobu grzechów, nawiedź i napelnij duchową mocą. Spraw, abyśmy ugruntowani w wierze, nadziei i miłości, mogli pojąć ze wszystkimi świętymi, jak wielka jest Twoja miłość. Tak bardzo nas umiłowałeś, że dla nas poniosłeś śmierć na krzyżu, aby żaden człowiek, który wierzy w Ciebie, nie zginął, ale miał życie wieczne. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. **W.** Amen.

Kapłan i posługujący po krótkiej adoracji w ciszy, odchodzą do zakrystii. Adoracja Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim trwa do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej.

Po zakończeniu liturgii Męki Pańskiej obnaża się ołtarz w prezbiterium, pozostawia się Krzyż i świece. Uczestniczący w popołudniowej liturgii ku czci Męki Pańskiej nie odmawiają Nieszporów.

Jeżeli nie ma procesji do Grobu Pańskiego, bezpośrednio po modlitwie po Komunii kapłan odsyła lud. Kapłan zwrócony do ludu wyciąga nad nim ręce i odmawia następującą modlitwę:

Panie, nasz Boże, niech obfite błogosławieństwo spłynie na Twój lud, który obchodzi pamiętkę śmierci Twojego Syna i spodziewa się swojego zmartwychwstania; † odpuść mu winy, udziel pocieszenia, umocnij go w świętej wierze * i zapewnij mu wieczne zbawienie. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE MĘKI I ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Kolor
szat:
BRĄZ

WIELKA SOBOTA

Błogosławieństwo pokarmów wielkanocnych

W Wielką Sobotę błogosławi się pokarmy na stół wielkanocny. Wierni przynoszą w godzinach popołudniowych do kościoła tzw. święcone. Święcenie pokarmów świątecznych jest starym zwyczajem w Kościele. Spożywanie posiłku jest też czynnością świętą, dlatego modlimy się przed i po jedzeniu, a na największe święto Zmartwychwstania święcimy także pokarmy. Przepelnieni wielkanocną radością, zasiądziemy po Mszy rezurekcyjnej do świątecznego stołu i podzielimy się wzajemną życzliwością przy składaniu sobie życzeń. Nowe życie Zmartwychwstałego Pana symbolizuje poświęcone jajko, którym także dzielimy się wzajemnie.

Kapłan mówi:

Prośmy Chrystusa Pana, zawsze obecnego wśród tych, którzy Go miłują, aby pobłogosławił te pokarmy na stół wielkanocny.

Wszyscy modlą się przez chwilę w ciszy.

Panie Jezu Chryste, Ty w dzień przed męką i śmiercią kazałeś uczniom przygotować paschalną wieczerzę, w dzień Zmartwychwstania przyjąłeś zaproszenie dwóch uczniów i zasiadłeś z nimi do stołu, a późnym wieczorem przyszedłeś do Apostołów, aby spożyć wraz z nimi posiłek; prosimy Cię, daj nam z wiarą przeżywać Twoją obecność między nami podczas świątecznego posiłku w dzień Twojego zwycięstwa, abyśmy mogli się radować z udziału w Twoim życiu i zmartwychwstaniu.

Chlebie żywy, który zstąpiłeś z nieba i w Komunii świętej dajesz życie światu, pobłogosław † ten chleb i wszelkie świąteczne pieczywo na pamiętkę chleba, którym nakarmiłeś lud słuchający Ciebie wytrwale na pustkowiu, i który po swym zmartwychwstaniu przygotowałeś nad jeziorem dla swoich uczniów.

Baranku Boży, który zwyciężyłeś zło i obmyłeś świat z grzechów, pobłogosław † to mięso, wędliny i wszelkie pokarmy, które będziemy jedli na pamiętkę Baranka paschalnego i świątecznych potraw, które Ty spożyłeś z Apostołami na Ostatniej Wieczerzy. Pobłogosław także † naszą sól, aby chroniła nas od zepsucia.

Chryste, życie i zmartwychwstanie nasze, pobłogosław † te jajka, znak nowego życia, abyśmy dzieląc się nimi w gronie rodziny, bliskich i gości, mogli się także dzielić wzajemnie radością z tego, że jesteś z nami. Daj nam wszystkim dojść do wiecznej uczyty Twojej tam, gdzie Ty żyjesz i królujesz na wieki wieków. **W.** Amen.

Następuje poświęcenie pokarmów wodą święconą. Po skończonym obrzędzie wypada udać się do Grobu Pańskiego na krótką adorację Najświętszego Sakramentu.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE MĘKI I ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Kolor szat:
BIAŁY

WIGILIA PASCHALNA

Teksty liturgii Wigilii Paschalnej

Ta liturgia, najbardziej uroczysta ze wszystkich liturgii w roku, **należy już do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego**. Tym samym otwiera ona pięćdziesięciodniowy okres wielkanocnej radości. Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy: nie wolno ich rozpocząć, **zanim nie zapadnie noc**, a należy je zakończyć przed świtem niedzieli.

Liturgia Światła

Przed rozpoczęciem Wigilii Paschalnej należy zakończyć adorację przy Grobie Pańskim. Kapłan lub diakon, ubrany w komżę i stułę, intonuje krótki śpiew na cześć Najświętszego Sakramentu, następnie wyjmuje Hostię z monstrancji i chowa ją w tabernakulum Grobu Pańskiego. Na figurę Chrystusa leżącego w grobie kładzie się białą zasłonę, a w Grobie Pańskim ustawia się figurę Chrystusa Zmartwychwstałego. Po schowaniu Najświętszego Sakramentu wygasa się światła z wyjątkiem wiecznej lampki albo dwóch świec. Pod koniec Wigilii Paschalnej znowu zapala się światła w Grobie Pańskim, jeśli wznawia się adorację.

Zgodnie z bardzo dawną tradycją, ta noc powinna być czuwaniem. Wierni, posłuszni upomnieniu Ewangelii (Łk 12, 35nn), trzymając w rękach zapalone świece, powinni być podobni do ludzi, którzy oczekują swego Pana, aby gdy powróci, zastał ich czuwających i zaprosił do swego stołu.

Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy: nie wolno ich rozpocząć przed zapadnięciem nocy, a należy je zakończyć przed świtem niedzieli.

Msza święta tej nocy, choćby ją sprawowano przed północą, jest Mszą paschalną Niedzieli Zmartwychwstania. Kto uczestniczył w tej Mszy świętej, może powtórnie przyjąć Komunię świętą podczas Mszy sprawowanej w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego.

Kapłan, który celebrował lub koncelebrował Wigilię, może celebrować lub koncelebrować Mszę świętą w Niedzielę Zmartwychwstania.

Kapłan i diakon ubierają się w szaty mszalne koloru białego. W miarę możliwości należy przygotować świece dla wszystkich uczestników Wigilii.

Wygasa się wszystkie światła w kościele. W odpowiednim miejscu poza kościołem rozpala się ognisko. Gdy lud się zgromadzi, przychodzi kapłan z posługującymi, z których jeden niesie paschał. Jeśli nie można rozpalic ogniska poza kościołem, obrzęd sprawuje się jak podano niżej. Kapłan pozdrawia jak zwykle zgromadzony lud i wprowadza wiernych w liturgię Wigilii w tych lub podobnych słowach:

Drodzy bracia i siostry, w tę najświętszą noc, w którą nasz Pan Jezus Chrystus przeszedł ze śmierci do życia, Kościół wzywa swoje dzieci rozproszone po całym świecie, aby zgromadziły się na czuwanie i modlitwę. Jeśli tak będziemy obchodzić pamiątkę Paschy Pana, słuchając słowa Bożego i sprawując święte obrzędy, możemy mieć nadzieję, że otrzymamy udział w zwycięstwie Chrystusa nad śmiercią i razem z Nim żyć będziemy w Bogu.

POŚWIĘCENIE OGNI

Następnie poświęca się ogień:

Módlmy się. Boże, Ty przez swojego Syna udzieliłeś wiernym światła swojej chwały, poświęć + ten ogień i przez te święta wielkanocne rozpal w nas tak wielkie pragnienie nieba, abymyś z czystym sercem mogli dostąpić światła wiekuistej światłości. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Jeśli wydaje się właściwe symbolami podkreślić godność i znaczenie paschału, można to zrobić w sposób niżej podany. Można wykonać wszystkie czynności lub tylko niektóre.

Po poświęceniu nowego ognia przed kapłanem staje akolita lub ministrant, który trzyma paschał. Kapłan na paschale żłobi rylcem krzyż, nad krzyżem grecką literę Alfa, pod krzyżem literę Omega, a na czterech polach między ramionami krzyża cyfry bieżącego roku. Jednocześnie głośno i wyraźnie mówi:

1. Chrystus wczoraj i dziś (kapłan żłobi pionowe ramię krzyża),
2. Początek i Koniec (żłobi ramię poziome),
3. Alfa (żłobi nad ramieniem pionowym literę Alfa),
4. I Omega (żłobi pod ramieniem pionowym literę Omega),
5. Do Niego należy czas (żłobi pierwszą cyfrę roku na lewym górnym polu między ramionami krzyża),
6. I wieczność (żłobi drugą cyfrę roku na prawym górnym polu),
7. Jemu chwała i panowanie (żłobi trzecią cyfrę roku na dolnym lewym polu),
8. Przez wszystkie wieki wieków. Amen. (żłobi czwartą cyfrę roku na dolnym prawym polu).

Po wyźłobieniu krzyża i innych znaków kapłan może umieścić pięć symbolicznych gwoździ w formie krzyża, mówiąc przy tym głośno:

1. Przez swoje święte rany
2. jaśniejące chwałą
3. niech nas strzeże
4. i zachowuje
5. Chrystus Pan. Amen.

	1	
4	2	5
	3	

Teraz kapłan zapala paschał od nowego ognia, mówiąc głośno:

Niech światło Chrystusa chwalebnie zmartwychwstałego rozproszy ciemności naszych serc i umysłów.

Jeśli ze względu na okoliczności nie można rozpalic ogniska, należy odpowiednio zmienić obrzęd poświęcenia ognia, np. można poświęcić płonący znicz. Lud gromadzi się w kościele, a kapłan z posługującymi, którzy niosą paschał, udaje się do drzwi kościoła. O ile to możliwe, lud zwraca się w stronę kapłana. Po pozdrowieniu i wprowadzeniu w liturgię kapłan święci ogień i przygotowuje paschał.

PROCESJA

Po zapaleniu paschału celebrans nakłada kadzidło do kadzielnicy. Diakon lub, gdy go nie ma, sam kapłan bierze w obie ręce paschał i wyrusza z procesją do kościoła. Na czele idzie turyferariusz z dymiącą kadzielnicą. Za nim idzie niosący paschał, potem celebrans, duchowieństwo, ministranci i lud. Wszyscy niosą zgaszone świece. Przy wejściu do kościoła diakon zatrzymuje się, podnosi paschał i śpiewa:

K. Światło Chrystusa.
W. Bogu niech będą dzięki.

Celebrans zapala swoją świecę od płomienia paschału. Następnie wszyscy wchodzą do kościoła. Po dojściu do środka kościoła diakon zatrzymuje się, podnosi paschał i śpiewa po raz drugi:

K. Światło Chrystusa.
W. Bogu niech będą dzięki.

Teraz wszyscy zapalają swoje świece od płomienia paschału. Następnie procesja rusza ponownie. Gdy diakon przyjdzie do ołtarza, stojąc zwrócony do ludu, śpiewa po raz trzeci:

K. Światło Chrystusa.
W. Bogu niech będą dzięki.

Teraz zapala się wszystkie światła w kościele.

ORĘDZIE WIELKANOCNE (EXSULTET)

Po przyjsciu do ołtarza kapłan udaje się na miejsce przewodniczenia. Diakon umieszcza paschał na świeczniku stojącym pośrodku prezbiterium lub przy ambonie. Następnie można nałożyć kadzidło, jak przed Ewangelią podczas Mszy świętej, po czym diakon prosi kapłana o błogosławieństwo. Kapłan udziela błogosławieństwa mówiąc półgłosem:

Niech Pan będzie w sercu twoim i na twoich ustach, abyś godnie głosił Jego orędzie wielkanocne: w imię Ojca i Syna, + i Ducha Świętego. **D.** Amen.

Powyższe błogosławieństwo opuszcza się, jeśli orędzie wielkanocne ma śpiewać ktoś, kto nie jest diakonem.

Jeśli używa się kadzidła, diakon lub, gdy go nie ma, sam kapłan okadza najpierw księgę, a potem paschał, i stojąc na ambonie lub przy pulpicie śpiewa orędzie wielkanocne. W tym czasie wszyscy stoją trzymając w rękach zapalone świece. W razie konieczności orędzie wielkanocne może śpiewać kantor, który nie jest diakonem. Opuszcza on w dłuższej formie orędzia część tekstu, od słów: A zatem proszę was, bracia... aż do końca wstępu, włącznie z pozdrowieniem Pan z wami. Orędzie wielkanocne może także wykonać w formie krótszej kantor, który nie jest diakonem, opuszcza wtedy pozdrowienie Pan z wami.

FORMA DŁUŻSZA

Weselcie się już, zastępy Aniołów w niebie! Weselcie się, słudzy Boga! Niechaj zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy Król tak wielki odnosi zwycięstwo. Raduj się, ziemio, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, a oświetlona jasnością Króla wieków, pocuj, że wolna jesteś od mroku, co świat okrywa! Zdobny blaskiem takiej światłości, raduj się, Kościele święty, Matko nasza! Ta zaś świątynia niechaj zabrmi potężnym śpiewem całego ludu.

A zatem proszę was, bracia najmilsi, którzy stoicie tutaj, podziwiając jasność tego świętego płomienia, bądźcie razem ze mną wzywali miłosierdzia wszechmogącego Boga. Niech Ten, który bez moich zasług raczył mnie uczynić swoim sługą, zechce mnie napęlić światłem swojej jasności i pozwoli godnie wyśpiewać pochwałę tej świecy.

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.
K. W górę serca.
W. Wznosimy je do Pana.
K. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.
W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, abyśmy z całego serca i z całej duszy śpiewem wysławiali niewidzialnego Boga, Ojca Wszechmogącego oraz Jednorodzonego Syna Jego, Jezusa Chrystusa, naszego Pana, który Ojcu przedwiecznemu spłacił za nas dług Adama i krwią serdeczną zmazał dłużny zapis starodawnej winy.

Oto są bowiem święta paschalne, w czasie których zabija się prawdziwego Baranka, a Jego krew poświęca domy wierzących. Jest to ta sama noc, w której niegdyś ojców naszych, synów Izraela, wywiodłeś z Egiptu i przeprowadziłeś suchą nogą przez Morze Czerwone. Jest to zatem ta noc, która światłem ognistego słupa rozproszyła ciemności grzechu, a teraz ta sama noc uwalnia wszystkich wierzących w Chrystusa na całej ziemi od zepsucia pogańskiego życia i od mroku grzechów, do łaski przywraca i gromadzi w społeczności świętych. Tej właśnie nocy Chrystus skruszywszy więzy śmierci, jako zwycięzca wyszedł z otchłani. Nic by nam przecież nie przyszło z daru życia, gdybyśmy nie zostali odkupieni.

O, jak przedziwna łaskawość Twej dobroci dla nas! O, jak niepojęta jest Twoja miłość: aby wykupić niewolnika, wydałeś swego Syna. O, zaiste konieczny był grzech Adama, który został zgładzony śmiercią Chrystusa! O, szczęśliwa wina, skoro ją zgładził tak wielki Odkupiciel! O, zaiste błogosławiona noc, jedyna, która była godna poznać czas i godzinę zmartwychwstania Chrystusa. O tej to nocy napisano: a noc jako dzień zajaśnieje, oraz: noc będzie mi światłem i radością. Uświęcająca siła tej nocy oddala zbrodnie, z przewin obmywa, przywraca niewinność upadłym, a radość smutnym, rozprasza nienawiść, usposabia do zgody i ugina potęgę.

W tę noc pełną łaski, przyjmij, Ojcze święty, wieczorną ofiarę uwielbienia, którą Ci składa Kościół święty, uroczyste ofiarując przez ręce swoich sług tę świecę, owoc pracy pszczelego roju. Znamy już wymowę tej woskowej kolumny, którą na chwałę Boga zapalił jasny płomień. Chociaż dzieli się on użyczając światła, nie doznaje jednak uszczerbku, żywi się bowiem strugami wosku, który dla utworzenia tej cennej pochodni wydała pracowita pszczoła.

O, zaiste błogosławiona noc, w której się łączy niebo z ziemią, sprawy boskie ze sprawami ludzkimi. Prosimy Cię, przeto, Panie, niech ta świeca poświęcona na chwałę Twojego imienia nieustannie płonie, aby rozproszyć mrok tej nocy. Przyjęta przez Ciebie, jako woń przyjemna, niechaj się złączy ze światłami nieba. Niech ta świeca płonie, gdy wszędzie Słońce nie znające zachodu: Jezus Chrystus, Twój Syn Zmartwychwstały, który oświeca ludzkość swoim światłem i z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. **W.** Amen, amen, amen!

FORMA KRÓTSZA

Weselcie się już, zastępy Aniołów w niebie! Weselcie się, słudzy Boga! Niechaj zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy Król tak wielki odnosi zwycięstwo. Raduj się, ziemio, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, a oświetlona jasnością Króla wieków, pocuj, że wolna jesteś od mroku, co świat okrywa! Zdobny blaskiem takiej światłości, raduj się, Kościele święty, Matko nasza! Ta zaś świątynia niechaj zabrmi potężnym śpiewem całego ludu.

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.
K. W górę serca.
W. Wznosimy je do Pana.
K. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.
W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, abyśmy z całego serca i z całej duszy śpiewem wysławiali niewidzialnego Boga, Ojca Wszechmogącego oraz Jednorodzonego Syna Jego, Jezusa Chrystusa, naszego Pana, który Ojcu przedwiecznemu spłacił za nas dług Adama i krwią serdeczną zmazał dłużny zapis starodawnej winy.

Oto są bowiem święta paschalne, w czasie których zabija się prawdziwego Baranka, a Jego krew poświęca domy wierzących. Jest to ta sama noc, w której niegdyś ojców naszych, synów Izraela, wywiodłeś z Egiptu i przeprowadziłeś suchą nogą przez Morze Czerwone. Jest to zatem ta noc, która światłem ognistego słupa rozproszyła ciemności grzechu, a teraz ta sama noc uwalnia wszystkich wierzących w Chrystusa na całej ziemi od zepsucia pogańskiego życia i od mroku grzechów, do łaski przywraca i gromadzi w społeczności świętych. Tej właśnie nocy Chrystus skruszywszy więzy śmierci, jako zwycięzca wyszedł z otchłani.

O, jak przedziwna łaskawość Twojej dobroci dla nas! O, jak niepojęta jest Twoja miłość: aby wykupić niewolnika, wydałeś swego Syna. O, zaiste konieczny był grzech Adama, który został zgładzony śmiercią Chrystusa! O, szczęśliwa wina, skoro ją zgładził tak wielki Odkupiciel! Uświęcająca siła tej nocy oddała zbrodnie, z przewin obmywa, przywraca niewinność upadłym, a radość smutnym.

O, zaiste błogosławiona noc, w której się łączy niebo z ziemią, sprawy boskie ze sprawami ludzkimi. W tę noc pełną łaski, przyjmij, Ojczye święty, wieczorną ofiarę uwielbienia, którą Ci składa Kościół święty, uroczyste ofiarując przez ręce swoich sług tę świecę, owoc pracy pszczołowego roju. Prosimy Cię, przeto, Panie, niech ta świeca poświęcona na chwałę Twojego imienia nieustannie płonie, aby rozproszyć mrok tej nocy. Przyjęta przez Ciebie, jako woń przyjemna, niechaj się złączy ze światłami nieba. Niech ta świeca płonie, gdy wszędzie Słońce nie znające zachodu: Jezus Chrystus, Twój Syn Zmartwychwstały, który oświeca ludzkość swoim światłem i z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. **W.** Amen, amen, amen!

Po Orędziu Wielkanocnym rozpoczyna się Liturgia Słowa.

Liturgia Słowa

Na tę Wigilię, która jest matką wszystkich wigilii, lekcjonarz podaje dziewięć czytań z Pisma świętego: siedem ze Starego Testamentu i dwa z Nowego (Epistoła i Ewangelia).

Jeśli wymagają tego okoliczności, można zmniejszyć liczbę czytań ze Starego Testamentu. Należy zawsze pamiętać o tym, że czytanie słowa Bożego stanowi **podstawową** część Wigilii Paschalnej. Powinny więc być przynajmniej trzy czytania ze Starego Testamentu, a w przypadku nagłym przynajmniej dwa. Nigdy jednak nie wolno opuścić czytania z Księgi Wyjścia (Wj 14, 15 - 15, 1; czytanie III).

Po zakończeniu Orędzia Wielkanocnego wszyscy gaszą świece i siadają. Przed rozpoczęciem czytania kapłan zwraca się do ludu w tych lub podobnych słowach:

Drodzy bracia i siostry, po uroczystym rozpoczęciu Wigilii Paschalnej w pokoju serca słuchajmy teraz słowa Bożego. Rozważajmy, jak to Bóg w minionych czasach wybawił swój lud i jak w końcu zesłał nam swojego Syna jako Odkupiciela. Chrystus przez swoją śmierć i zmartwychwstanie dał nam nowe życie. Módlmy się, aby Pan Bóg dał nam pełny udział w paschalnym dziele zbawienia.

Następują czytania. Lektor udaje się na ambonę i wykonuje pierwsze czytanie. Potem psalterzysta lub kantor śpiewa psalm, a lud powtarza refren. Następnie wszyscy wstają. Kapłan mówi: Módlmy się, wszyscy przez pewien czas modlą się w ciszy. Potem kapłan odmawia odpowiednią modlitwę.

Psalm responsoryjny można zastąpić chwilą świętego milczenia. W takim przypadku nie zachowuje się ciszy po wezwaniu Módlmy się.

PIERWSZE CZYTANIE

Stworzenie świata

Rdz 1, 1 - 2, 2

Czytanie z Księgi Rodzaju. Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. Ziemia zaś była bezładem i pustkowiem: ciemność była nad powierzchnią bezmiaru wód, a Duch Boży unosił się nad wodami.

Wtedy Bóg rzekł: "Niechaj się stanie światłość!" I stała się światłość. Bóg widząc, że światłość jest dobra, oddzielił ją od ciemności. I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą. I tak upłynął wieczór i poranek, dzień pierwszy.

A potem Bóg rzekł: "Niechaj powstanie sklepienie w środku wód i niechaj ono oddzieli jedne wody od drugich!" Uczyniwszy to sklepienie, Bóg oddzielił wody pod sklepieniem od wód ponad sklepieniem; a gdy tak się stało, Bóg nazwał to sklepienie niebem. I tak upłynął wieczór, a po nim poranek, dzień drugi.

A potem Bóg rzekł: "Niechaj zbiorą się wody spod nieba w jedno miejsce i niech się ukaże powierzchnia sucha!" A gdy tak się stało, Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią, a zbiorowisko wód nazwał morzem. Bóg widząc, że były dobre, rzekł: "Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona". I stało się tak. Ziemia wydała rośliny zielone: trawę dającą nasienie według swego gatunku

i drzewa rodzące owoce, w których było nasienie według ich gatunków. A Bóg widział, że były dobre. I tak upłynął wieczór i poranek, dzień trzeci.

A potem Bóg rzekł: "Niechaj powstaną ciała niebieskie, świecące na sklepieniu nieba, aby oddzielały dzień od nocy, aby wyznaczały pory roku, dni i lata; aby były ciałami jaśniejącymi na sklepieniu nieba i aby świeciły nad ziemią". I stało się tak. Bóg uczynił dwa duże ciała jaśniejące: większe, aby rządziło dniem, i mniejsze, aby rządziło nocą, oraz gwiazdy. I umieścił je Bóg na sklepieniu nieba, aby świeciły nad ziemią; aby rządziły dniem i nocą i oddzielały światłość od ciemności. A widział Bóg, że były dobre. I tak upłynął wieczór i poranek, dzień czwarty.

Potem Bóg rzekł: "Niechaj się zaroją wody od roju istot żywych, a ptactwo niechaj lata nad ziemią, pod sklepieniem nieba!" Tak stworzył Bóg wielkie potwory morskie i wszelkiego rodzaju pływające istoty żywe, którymi zarożyły się wody, oraz wszelkie ptactwo skrzydlate różnego rodzaju. Bóg widząc, że były dobre, błogosławił je tymi słowami: "Bądźcie płodne i mnożcie się, abyście zapełniały wody morskie, a ptactwo niechaj się rozmnaża na ziemi". I tak upłynął wieczór i poranek, dzień piąty.

Potem Bóg rzekł: "Niechaj ziemia wyda istoty żywe różnego rodzaju: bydło, płazy i dzikie zwierzęta według ich rodzajów!" I stało się tak. Bóg uczynił różne rodzaje dzikich zwierząt, bydła i wszelkich płazów. I widział Bóg, że były dobre. Wreszcie Bóg rzekł: "Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad całą ziemią i nad wszelkim płazem!" Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę.

Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: "Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i czynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszelkim płazem". I rzekł Bóg: "Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem. A dla wszelkiego zwierzęcia polnego i dla wszelkiego ptactwa w powietrzu, i dla wszystkiego, co się rusza po ziemi i ma w sobie pierwiastek życia, będzie pokarmem wszelka trawa zielona". I stało się tak. A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre. I tak upłynął wieczór i poranek, dzień szósty.

W ten sposób zostały ukończone niebo i ziemia oraz wszystkie zastępy stworzeń. A gdy Bóg ukończył w dniu szóstym swe dzieło, nad którym pracował, odpoczął dnia siódmego po całym swym trudzie, jaki podjął.

Oto słowo Boże.

I PSALM RESPONSORYJNY

Ps 33, 4-7. 12-13. 20. 22

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

Słowo Pana jest prawe, *
a każde Jego dzieło godne zaufania.
On miłuje prawo i sprawiedliwość, *
ziemia jest pełna Jego łaski.

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

Przez słowo Pana powstały niebiosy, *
wszystkie gwiazdy przez tchnienie ust Jego.
On morskie wody gromadzi jak w bukłaku, *
otchłanie oceanu w zbiornikach.

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, *
naród, który On wybrał na dziedzictwo dla siebie.
Pan spogląda z nieba, *
widzi wszystkich ludzi.

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

Dusza nasza oczekuje Pana, *
On jest naszą pomocą i tarczą.
Panie, niech nas ogarnie Twoja łaska *
według nadziei, jaką pokładamy w Tobie.

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

MODLITWA I

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, Ty jesteś godny podziwu w swoich dziełach, † spraw, niech wszyscy przez Ciebie odkupieni zrozumieją, że wspaniałe było dzieło stworzenia świata, a jeszcze wspanialsze jest dzieło zbawienia, * które się dokonało przez wielkanocną ofiarę Chrystusa. Który żyje i króluje na wieki wieków. **W.** Amen.

DRUGIE CZYTANIE

Ofiara Abrahama

Rdz 22, 1-18

Czytanie z Księgi Rodzaju. Bóg wystawił Abrahama na próbę i rzekł do niego: "Abrahamie!" A gdy on odpowiedział: "Oto jestem", powiedział: "Weź twego syna jedynego, którego miłujesz, Izaaka, idź do kraju Moria i tam złóż go w ofierze na jednym z pagórków, jaki ci wskażę".

Nazajutrz rano Abraham osiodłał swego osiołka, zabrał ze sobą dwóch swych ludzi i syna Izaaka, narąbał drzewa do spalania ofiary i ruszył w drogę do miejscowości, o której mu Bóg powiedział. Na trzeci dzień Abraham spojrzawszy, dostrzegł z daleka ową miejscowość. I wtedy rzekł do swych sług: "Zostańcie tu z osiołkiem, ja zaś i chłopiec pójdziemy tam, aby oddać pokłon Bogu, a potem wrócimy do was".

Abraham zabrawszy drwa do spalania ofiary włożył je na syna swego Izaaka, wziął do ręki ogień i nóż, po czym obaj się oddalili. Izaak odezwał się do swego ojca: "Ojczy mój!". A gdy ten rzekł: "Oto jestem, mój synu", zapytał: "Oto ogień i drwa; gdzież jest jagnię na całopalenie?". Abraham odpowiedział: "Bóg upatrzy sobie jagnię na całopalenie, synu mój". I szli obydwaj dalej.

A gdy przyszedli na to miejsce, które Bóg wskazał, Abraham zbudował tam ołtarz, ułożył na nim drwa i związawszy syna swego Izaaka położył go na tych drwach na ołtarzu. Potem sięgnął ręką po nóż, aby zabić syna swego. Ale wtedy anioł Pana zawołał na niego z nieba: "Abrahamie, Abrahamie!". A on rzekł: "Oto jestem". Powiedział mu: "Nie podnoś ręki na chłopca i nie czyni mu nic złego! Teraz poznałem, że boisz się Boga, bo nie odmówiłeś Mi nawet twego jedynego syna".

Abraham, obejrawszy się poza siebie, spostrzegł barana uwikłanego rogami w zaroślach. Poszedł więc, wziął barana i złożył go w ofierze całopalnej zamiast swego syna. I dał Abraham miejscu temu nazwę "Pan widzi". Stąd to mówi się dzisiaj: "Na wzgórzu Pan się ukazuje".

Po czym anioł Pana przemówił głośno z nieba do Abrahama po raz drugi: "Przysięgam na siebie, mówi Pan, że ponieważ uczyniłeś to, iż nie oszczędziłeś syna swego jedynego, będę ci błogosławił i dam ci potomstwo tak liczne jak gwiazdy na niebie i jak ziarnka piasku na wybrzeżu morza; potomkowie twoi zdobędą warownie swych nieprzyjaciół. Wszystkie ludy ziemi będą sobie życzyć szczęścia na wzór twego potomstwa, dlatego że usłuchałeś mego rozkazu".

Oto słowo Boże.

II PSALM RESPONSORIJNY

Ps 16, 5. 8-11

Refren: Strzeż mnie, o Boże, Tobie zaufałem.

Pan moim dziedzictwem i przeznaczeniem, *
to On mój los zabezpiecza.
Zawsze stawiam sobie Pana przed oczy, *
On jest po mojej prawicy, nic mną nie zachwieje.

Refren: Strzeż mnie, o Boże, Tobie zaufałem.

Dlatego cieszy się moje serce i dusza raduje, *
a ciało moje będzie spoczywać bezpiecznie,
bo w kraju zmarłych duszy mej nie zostawisz *
i nie dopuścisz, bym pozostał w grobie.

Refren: Strzeż mnie, o Boże, Tobie zaufałem.

Ty ścieżkę życia mi ukazesz, *
pełnię Twojej radości
i wieczną rozkosz *
po Twojej prawicy.

Refren: Strzeż mnie, o Boże, Tobie zaufałem.

MODLITWA II

Módlmy się. Boże, Ojczy wszystkich wierzących, Ty przez swoją łaskę pomnażasz na całym świecie liczbę przybranych dzieci, † Ty przez paschalny sakrament chrztu spełniasz obietnicę daną Twojemu słudze Abrahamowi i czynisz go ojcem wszystkich narodów, * daj Twojemu ludowi godnie odpowiedzieć na łaskę powołania. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

TRZECIE CZYTANIE

Przejście Izraela przez Morze Czerwone

Wj 14, 15 - 15, 1

Czytanie z Księgi Wyjścia. Pan rzekł do Mojżesza: "Czemu głośno wołasz do Mnie? Powiedz synom Izraela, niech ruszają w drogę. Ty zaś podnieś swą łaskę i wyciągnij rękę nad morze i rozdziel je na dwoje, a wejdą synowie Izraela w środek na suchą ziemię. Ja natomiast uczynię upartymi serca Egipcjan, że pójdą za nimi. Wtedy okażę moją potęgę wobec faraona, całego wojska jego, rydwanów i wszystkich jego jeźdźców. A gdy okażę moją potęgę wobec faraona, jego rydwanów i jeźdźców, wtedy poznają Egipcjanie, że Ja jestem Pan".

Anioł Boży, który szedł na przedzie wojsk izraelskich, zmienił miejsce i szedł na ich tyłach. Słup obłoku również przeszedł z przodu i zajął ich tyły, stając między wojskiem egipskim a wojskiem izraelskim. I tam był obłok ciemnością, tu zaś oświecał noc. I nie zbliżyli się jedni do drugich przez całą noc.

Mojżesz wyciągnął rękę nad morze, a Pan cofnął wody gwałtownym wiatrem wschodnim, który wiał przez całą noc, i uczynił morze suchą ziemią. Wody się rozstały, a synowie Izraela szli przez środek morza po suchej ziemi, mając mur z wód po prawej i po lewej stronie. Egipcjanie ścigali ich. Wszystkie konie faraona, jego rydwany i jeźdźcy ciągnęli za nimi w środek morza. O świcie spojrzął Pan ze słupa ognia i ze słupa obłoku na wojsko egipskie i zmusił je do ucieczki. I zatrzymał koła ich rydwanów, tak że z wielką trudnością mogli się naprzód posuwać. Egipcjanie krzyknęli: "Uciekajmy przed Izraelem, bo w jego obronie Pan walczy z Egipcjanami".

A Pan rzekł do Mojżesza: "Wyciągnij rękę nad morze, aby wody zalały Egipcjan, ich rydwany i jeźdźców". Wyciągnął Mojżesz rękę nad morze, które o brzasku dnia wróciło na swoje miejsce. Egipcjanie uciekając biegli naprzeciw falom, i pogrzyżył ich Pan w środku morza. Powracające fale zatopiły rydwany i jeźdźców całego wojska faraona, które weszło w morze ścigając synów Izraela. Nie ocalał z nich ani jeden. Synowie zaś Izraela szli po suchym dnie morskim, mając mur z wód po prawej i po lewej stronie.

W tym to dniu wybawił Pan Izraela z rąk Egipcjan. I widzieli Izraelici martwych Egipcjan na brzegu morza.

Gdy Izraelici widzieli wielkie dzieło, którego dokonał Pan wobec Egipcjan, ulekli się Pana i uwierzyli Jemu oraz Jego słudze Mojżeszowi. Wtedy Mojżesz i synowie Izraela razem z nim śpiewali taką pieśń ku czci Pana:

Nie mówi się: Oto słowo Boże.

III PSALM RESPNSORYJNY**Wj 15, 1. 2. 4-5. 17-18****Refren:** Śpiewajmy Panu, który moc okazał.

Będę śpiewał na cześć Pana, *
 który wspaniale swą potęgę okazał,
 gdy konia i jeźdźca *
 pogrążył w morskiej przepaści.

Refren: Śpiewajmy Panu, który moc okazał.

Pan jest moją mocą i źródłem męstwa, *
 Jemu zawdzięczam moje ocalenie.
 On Bogiem moim, uwielbiać Go będę; *
 On Bogiem ojca mego, będę Go wywyższał.

Refren: Śpiewajmy Panu, który moc okazał.

Rzucił w morze rydwany faraona i jego wojsko. *
 Wybrani wodzowie jego zginęli w Morzu Czerwonym.
 Przepaści ich ogarnęły, *
 jak głaz runęli w głębinę.

Refren: Śpiewajmy Panu, który moc okazał.

Wyprowadziłeś lud swój i osadziłeś na górze Twego dziedzictwa, *
 w miejscu, które uczyniłeś swym mieszkaniem.
 Pan Bóg jest Królem *
 na zawsze, na wieki.

Refren: Śpiewajmy Panu, który moc okazał.**MODLITWA III**

Módlmy się. Boże, także w obecnych czasach jaśnieją Twoje dawne cuda: † niegdyś swoją mocą wybawiłeś jeden naród od prześladowań faraona i przeprowadziłeś go przez Morze Czerwone, obecnie przez wodę chrztu prowadzisz wszystkie narody do zbawienia, * spraw, aby cała ludzkość weszła do liczby synów Abrahama i dostąpiła godności ludu wybranego. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

CZWARTE CZYTANIE**Iz 54, 4a. 5-14**

Trwałość przymierza

Czytanie z Księgi proroka Izajasza. Nie lękaj się, Jerozolimo, bo małżonkiem ci jest twój Stworzyciel, któremu na imię: Pan Zastępów; Odkupicielem twoim Święty Izraela, nazywają Go Bogiem całej ziemi. Zaiste, jak niewiastę porzuconą i zgnębioną na duchu wezwał cię Pan. I jakby do porzuconej żony młodości twój Bóg mówi: Na krótką chwilę porzuciłem ciebie, ale z ogromną miłością cię przyciągnę. W przystępie gniewu ukryłem przed tobą na krótko swe oblicze, ale w miłości wieczystej nad tobą się ulitowałem, mówi Pan, twój Odkupiciel.

Dzieje się ze Mną tak, jak za dni Noego, kiedy przysiągłem, że wody Noego nie spadną już nigdy na ziemię; tak teraz przysięgam, że się nie rozjątrzę na ciebie ani cię gromić nie będę. Bo góry mogą ustąpić i pagórki się zachwiać, ale miłość moja nie odstąpi od ciebie i nie zachwieje się moje przymierze pokoju, mówi Pan, który ma litość nad tobą.

O nieszczęśliwa, wichrami smagana, niepokieszona! Oto Ja osadzę twoje kamienie na malachicie i fundamenty twoje na szafirach. Uczynię blanki twych murów z rubinów, bramy twoje z górskiego kryształu, a z drogich kamieni cały obwód twych murów. Wszyscy twoi synowie będą uczniami Pana.

Wielka będzie szczęśliwość twych dzieci. Będziesz mocno osadzona na sprawiedliwości. Daleka bądź od trwogi, bo nie masz się czego obawiać, i od przestachu, bo nie ma on przystępu do ciebie.

Oto słowo Boże.**IV PSALM RESPNSORYJNY****Ps 30, 2. 4-6. 11-13****Refren:** Sławię Cię, Panie, bo mnie wybawiłeś.

Sławię Cię, Panie, bo mnie wybawiłeś *
 i nie pozwoliłeś mym wrogom naśmiewać się ze mnie.
 Panie, mój Boże, z krainy umarłych wywołałeś moją duszę *
 i ocaliłeś mi życie spośród schodzących do grobu.

Refren: Sławię Cię, Panie, bo mnie wybawiłeś.

Śpiewajcie psalm, wszyscy miłujący Pana, *
 i pamiętajcie o Jego świętości.
 Gniew Jego bowiem trwa tylko przez chwilę, *
 a Jego łaska przez całe życie.

Refren: Sławię Cię, Panie, bo mnie wybawiłeś.

Wysłuchaj mnie, Panie, zmiłuj się nade mną, *
 Panie, bądź moją pomocą.
 Zamieniłeś w taniec mój żalobny lament, *
 Boże mój i Panie, będę Cię sławił na wieki.

Refren: Sławię Cię, Panie, bo mnie wybawiłeś.**MODLITWA IV**

Módlmy się. Wszchemogący, wieczny Boże, dla chwały Twojego imienia pomnażaj potomstwo obiecane praojcom ze względu na ich wiarę, † niech przez łaskę chrztu świętego wzrasta liczba Twoich przybranych dzieci, * aby Kościół widział, że to, czego oczekiwali święci Starego Przymierza, spełnia się w naszych czasach. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

PIĄTE CZYTANIE**Iz 55, 1-11**

Nowe i wieczne przymierze

Czytanie z Księgi proroka Izajasza. To mówi Pan: "Wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wody, przyjdźcie, choć nie macie pieniędzy. Kupujcie i spożywajcie bez pieniędzy i bez płacenia za wino i mleko. Czemu wydajecie pieniądze na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę na to, co nie nasyci? Słuchajcie Mnie, a będziecie jeść przysmaki, i dusza wasza zakosztuje tłustych potraw. Nakłońcie wasze ucho i przyjdźcie do Mnie, posłuchajcie Mnie, a dusza wasza żyć będzie.

Zawrę z wami wieczyste przymierze: są to niezawodne łaski dla Dawida. Oto ustanowiłem cię świadkiem dla ludów, dla ludów wodzem i rozkazodawcą. Oto zawezwiesz naród, którego nie znasz, i ci, którzy cię nie znają, przybiegną do ciebie ze względu na Pana, twój Boga, przez wzgląd na Świętego Izraela, bo On cię przyozdobi. Szukajcie Pana, gdy się pozwała znaleźć, wzywajcie Go, dopóki jest blisko. Niechaj bezbożny porzuci swą drogę i człowiek nieprawy swoje knowania. Niech się nawróci do Pana, a Pan się nad nim zmiłuje, i do Boga naszego, gdyż hojny jest w przebaczeniu. Bo myśli moje nie są myślami waszymi ani wasze drogi moimi drogami. Bo jak niebiosa górują nad ziemią, tak drogi moje nad waszymi drogami i myśli moje nad myślami waszymi.

Zaiste, podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyzną jej i nie zapewnią urodzaju, tak iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego,

tak słowo, które wychodzi z ust moich: nie wraca do Mnie bezowocne, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem, i nie spełni pomyślnie swego posłannictwa".

Oto słowo Boże.

V PSALM RESPONSORYJNY

Iz 12, 2. 3-5

Refren: Będziecie czerpać ze źródeł zbawienia.

Oto Bóg jest moim zbawieniem, *
będę miał ufność i bać się nie będę.
Bo Pan jest moją mocą i pieśnią, *
On stał się dla mnie zbawieniem.

Refren: Będziecie czerpać ze źródeł zbawienia.

Wy zaś z weselem czerpać będziecie wodę *
ze źródeł zbawienia.
Chwalcie Pana, *
wzywajcie Jego imienia.

Refren: Będziecie czerpać ze źródeł zbawienia.

Dajcie poznać Jego dzieła między narodami, *
przypominajcie, że wspaniałe jest imię Jego.
Śpiewajcie Panu, bo uczynił wzniosłe rzeczy, *
niech to będzie wiadome po całej ziemi.

Refren: Będziecie czerpać ze źródeł zbawienia.

MODLITWA V

Modłmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, jedyna nadziejo świata, Ty głosem proroków zapowiedziałeś misteria, które spełniają się w naszych czasach, † umocnij łaskawie pragnienia oddanego Ci ludu, * bo tylko z Twojego natchnienia pochodzi wzrost cnót Twoich wiernych. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

SZÓSTE CZYTANIE

Mądrością jest księga przykazań Boga

Ba 3, 9-15. 32 - 4, 4

Czytanie z Księgi proroka Barucha. Bądź posłuszny, Izraelu, przykazaniom życiodajnym, nakłoń ucha, by poznać mądrość. Cóż się to stało, Izraelu, że jesteś w kraju nieprzyjaciół, wynędziałały w ziemi obcej, uważany za nieczystego na równi z umarłymi, zaliczony do tych, co schodzą do Szeolu? Opuściłeś źródło mądrości. Gdybyś chodził po drodze Bożej, mieszkałbyś w pokoju na wieki. Naucz się, gdzie jest mądrość, gdzie jest siła i rozum, a poznasz równocześnie, gdzie jest długie i szczęśliwe życie, gdzie jest światłość dla oczu i pokój. Lecz któż znalazł jej miejsce lub kto wszedł do jej skarbców? Lecz zna ją Wszechwiedzący i wynajdzie ją swoją mądrością.

Ten, który przygotował ziemię na wieczysty czas i napełnił ją stworzeniami czworonożnymi, wysłał światło i poszło, wezwał je, a ono posłuchało Go ze drzeniem. Gwiazdy radośnie świecą na swoich strażnicach. Wezwał je. Odpowiedziały: "Jesteśmy". Z radością świecą swemu Stwórcy. On jest Bogiem naszym. I żaden inny nie może się z Nim równać. Zbadał wszystkie drogi mądrości i dał ją słudze swemu, Jakubowi, i Izraelowi, umiłowanemu swojemu. Potem na ziemi była widziana i zaczęła przebywać wśród ludzi. Tą mądrością jest księga przykazań Boga i Prawo trwające na wieki. Wszyscy, którzy się go trzymają, żyć będą. Którzy go zaniedbują, pomrą.

Nawróć się, Jakubie, trzymaj się go, chodź w blasku jego światła. Nie dawaj chwały swojej

obcemu ani innemu narodowi twych przywilejów. Szczęśliwi jesteśmy, o Izraelu, że znamy to, co się Bogu podobaa.

Oto słowo Boże.

VI PSALM RESPONSORYJNY

Ps 19, 8-11

Refren: Słowa Twe, Panie, dają życie wieczne.

Prawo Pańskie jest doskonale i pokrzepia duszę, *
świadectwo Pana niezawodne, uczy prostaczka mądrości.
Jego słuszne nakazy radują serce, *
jaśnieje przykazanie Pana i ośniewa oczy.

Refren: Słowa Twe, Panie, dają życie wieczne.

Bojaźń Pana jest szczerą i trwa na wieki, *
sądy Pana prawdziwe, a wszystkie razem słuszne.
Cenniejsze nad złoto, nad złoto najczystsze, *
słodsze od miodu płynącego z plastra.

Refren: Słowa Twe, Panie, dają życie wieczne.

MODLITWA VI

Modłmy się. Boże, Ty zawsze pomnażasz swój Kościół przez wzywanie nowych ludów do wiary: † spraw łaskawie, aby obmyci wodą chrztu świętego, * doznawali nieustannie Twojej opieki. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

SÍÓDME CZYTANIE

Pokropię was czystą wodą i dam wam serce nowe

Ez 36, 16-17a. 18-28

Czytanie z Księgi proroka Ezechiela. Pan skierował do mnie te słowa: "Synu człowieczy, kiedy dom Izraela mieszkał na swojej ziemi, wówczas splugawili ją swym postępowaniem i swymi czynami. Wtedy wylałem na nich swe oburzenie z powodu krwi, którą w kraju przelali, i z powodu bożków, którymi go splugawili. I rozproszyłem ich pomiędzy pogańskie ludy, i rozsypali się po krajach, osądziłem ich według postępowania i czynów. W ten sposób przyszli do ludów pogańskich i dokąd przybyli, bezczęścili święte imię moje, podczas gdy mówiono o nich: «To jest lud Pana, musieli się oni wyprowadzić ze swego kraju».

Wtedy zatroszczyłem się o święte me imię, które oni, Izraelici, zbezczęścili wśród ludów pogańskich, do których przybyli. Dlatego mów do domu Izraela: Tak mówi Pan Bóg: «Nie z waszego powodu to czynię, domu Izraela, ale dla świętego imienia mego, które zbezczęściliście wśród ludów pogańskich, do których przyszliście. Chcę uświęcić wielkie imię moje, które zbezczeszczono jest pośród ludów, zbezczeszczono przez was pośród nich, i poznają ludy, że Ja jestem Pan, mówi Pan Bóg, gdy okaże się Świętym względem was przed ich oczami.

Zabiorę was spośród ludów, zbiorę was ze wszystkich krajów i przyprowadzę was z powrotem do waszego kraju, pokropię was czystą wodą, abyście się stali czystymi, i oczyszczę was od wszelkiej zmyzy i od wszystkich waszych bożków. I dam wam serce nowe i ducha nowego tchnę do waszego wnętrza, odbiorę wam serce kamienne, a dam wam serce z ciała. Ducha mego chcę tchnąć w was i sprawić, byście żyli według mych nakazów i przestrzegali przykazań, i według nich postępowali: Wtedy będziecie mieszkali w kraju, który dałem waszym przodkom, i będziecie moim ludem, a Ja będę waszym Bogiem»".

Oto słowo Boże.

VII PSALM RESPONSORYJNY**Ps 42, 2-3; Ps 43, 3-4****Refren:** Boga żywego pragnie dusza moja.

Jak łania pragnie wody ze strumieni, *
tak dusza moja pragnie Ciebie, Boże.
Dusza moja Boga pragnie, Boga żywego, *
kiedyż więc przyjdę i ujrzę oblicze Boże?

Refren: Boga żywego pragnie dusza moja.

Ześlij światłość i wierność swoją, *
niech one mnie wiodą.
Niech mnie zaprowadzą na Twą górę świętą *
i do Twoich przybytków.

Refren: Boga żywego pragnie dusza moja.

I przystąpię do ołtarza Bożego, *
do Boga, który jest moim weselem i radością.
I będę Cię chwalił przy dźwiękach lutni, *
Boże, mój Boże!

Refren: Boga żywego pragnie dusza moja.**MODLITWA VII**

Módlmy się. Boże, niezmienna Potęga i wieczna Światłości, wejrzyj łaskawie na sakrament całego Kościoła i w pokoju prowadź dzieło zbawienia ludzkości według swoich odwiecznych zamiarów, † niech cały świat ujrzy, że podnosisz upadłych, odradzasz słabych i wszystko wraca do pierwotnej nieskazitelności * dzięki Chrystusowi, od którego wszystko pochodzi. Który żyje i króluje na wieki wieków. *W.* Amen.

Po modlitwie po ostatnim czytaniu ze Starego Testamentu zapala się świece ołtarzowe. Następnie kapłan intonuje hymn Chwała na wysokości Bogu. *W* czasie śpiewu biją dzwony:

**Chwała na wysokości Bogu,
a na ziemi pokój ludziom dobrej woli.
Chwalimy Cię,
błogosławimy Cię,
wielbimy Cię,
wysławiamy Cię.
Dzięki Ci składamy,
bo wielka jest chwała Twoja,
Panie Boże, Królu nieba,
Boże Ojczy wszechmogący.
Panie, Synu Jednorodzony,
Jezu Chryste.
Panie Boże, Baranku Boży, Synu Ojca.
Który gładzisz grzechy świata,
zmiłuj się nad nami.
Który gładzisz grzechy świata,
przyjm błaganie nasze.
Który siedzisz po prawicy Ojca,
zmiłuj się nad nami.
Albowiem tylko Tyś jest święty,
Tylko Tyś jest Panem,**

**Tylko Tyś Najwyższy, Jezu Chryste,
z Duchem Świętym w chwale Boga Ojca.
Amen.**

MODLITWA

Módlmy się. Boże, Ty sprawiasz, że ta najświętsza noc jaśnieje blaskiem zmartwychwstania Pańskiego, † wzbudź w Twoim Kościele ducha dziecięctwa, którego otrzymaliśmy na chrzcie świętym, * abyśmy odnowieni na duchu i ciele służyli Tobie z całkowitym oddaniem. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków. *W.* Amen.

ÓSME CZYTANIE (EPISTOŁA)**Rz 6, 3-11**

Nowe życie

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian. Bracia: My wszyscy, którzy otrzymaliśmy chrzest zanurzający w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć. Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani po to, abyśmy i my wkroczyli w nowe życie, jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca.

Jeżeli bowiem przez śmierć, podobną do Jego śmierci, zostaliśmy z Nim złączeni w jedno, to tak samo będziemy z Nim złączeni w jedno przez podobne zmartwychwstanie. To wiedziecie, że dla zniszczenia grzesznego ciała dawny nasz człowiek został razem z Nim ukrzyżowany po to, byśmy już więcej nie byli w niewoli grzechu. Kto bowiem umarł, stał się wolny od grzechu.

Otóż jeżeli umarliśmy razem z Chrystusem, wierzymy, że z Nim również żyć będziemy, wiedząc, że Chrystus powstawszy z martwych już więcej nie umiera, śmierć nad Nim nie ma już władzy. Bo to, że umarł, umarł dla grzechu tylko raz, a że żyje, żyje dla Boga. Tak i wy rozumieście, że umarliście dla grzechu, żyjecie zaś dla Boga w Chrystusie Jezusie.

Oto słowo Boże.

Po odczytaniu Epistoły wszyscy wstają. Kapłan uroczyście intonuje **Alleluja**, antyfonę, która nie rozbrzmiewała od początku Wielkiego Postu. Wszyscy tę antyfonę powtarzają. Następnie psalterzysta lub kantor śpiewa psalm, a lud powtarza refren. Jeśli to konieczne, sam psalmista intonuje antyfonę.

VIII PSALM RESPONSORYJNY**Ps 118, 1-2. 16-17. 22-23****Refren: Alleluja, alleluja, alleluja.**

Dziękujcie Panu, bo jest dobry, *
bo Jego łaska trwa na wieki.
Niech dom Izraela głosi: *
"Jego łaska na wieki".

Refren: Alleluja, alleluja, alleluja.

Prawica Pana wzniesiona wysoko, *
prawica Pańska moc okazała.
Nie umrę, ale żył będę *
i głosił dzieła Pana.

Refren: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kamień odrzucony przez budujących *
stał się kamieniem węgielnym.
Stało się to przez Pana *
i cudem jest w naszych oczach.

Refren: Alleluja, alleluja, alleluja.

Jeśli są kandydaci do chrztu, kapłan z rękami złożonymi odmawia następującą modlitwę:

Wszchemogący, wieczny Boże, bądź obecny w sakramentach, które są darem Twojej miłości. † Ześlij ducha przybrania na tych, którzy rodzą się z wody chrztu świętego, aby się stali nowym stworzeniem.
* Niech to, co pokornie sprawujemy jako Twoi słudzy, będzie w pełni skuteczne dzięki Twojej potędze. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO WODY CHRZCIELNEJ

Kapłan błogosławi wodę chrzcielną, wypowiadając ze złożonymi rękami następującą modlitwę:

Boże, Ty niewidzialną mocą dokonujesz rzeczy niezwykłych przez sakramentalne znaki. Ty w ciągu dziejów zbawienia przygotowałeś wodę przez Ciebie stworzoną, aby wyrażała łaskę chrztu świętego. Na początku świata Twój Duch unosił się nad wodami, aby już wtedy woda nabrała mocy uświęcenia. Boże, Ty nawet w wodach potopu dałeś nam obraz odrodzenia, bo ten sam żywioł położył kres występkom i dał początek cnotom. Boże, Ty sprawiłeś, że synowie Abrahama przeszli po suchym dnie Morza Czerwonego, aby naród wyzwolony z niewoli faraona stał się obrazem przyszłej społeczności ochrzczonych. Boże, Twój Syn, ochrzczony przez Jana w wodach Jordanu, został namaszczone Duchem Świętym, a gdy wisiał na krzyżu, z Jego boku wypłynęła krew i woda; po swoim zaś zmartwychwstaniu nakazał uczniom: "Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego". Wejrzij na swój Kościół i racz mu otworzyć źródło chrztu świętego. Niechaj ta woda przez Ducha Świętego otrzyma łaskę Twojego Jednorodzonego Syna, aby człowiek stworzony na Twoje podobieństwo i przez sakrament chrztu obmyty z wszelkich brudów grzechu, odrodził się z wody i z Ducha Świętego do nowego życia dziecka Bożego.

Wstawiając paschał do wody - raz albo trzy razy - kapłan mówi (śpiewa) dalej:

Prosimy Cię, Panie, niech przez Twojego Syna zstąpi na tę wodę moc Ducha Świętego,

trzymając paschał w wodzie mówi (śpiewa):

aby wszyscy przez chrzest pogrzebani razem z Chrystusem w śmierci, z Nim też powstałi do nowego życia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Paschał wyjmuje się z wody. Lud wykonuje akklamację:

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

CHRZEST I BIERZMOWANIE

Poszczególni katechumeni wyrzekają się szatana, odpowiadają na pytania o wiarę i przyjmują chrzest. Po chrzcie dorośli katechumeni przyjmują sakrament bierzmowania, jeśli jest obecny biskup lub kapłan mający prawo bierzmować.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO WODY DO POKROPIENIA

Jeśli nie ma kandydatów do chrztu, ani nie błogosławi się wody chrzcielnej, kapłan błogosławi wodę do pokropienia w następujący sposób. Najpierw zwraca się do wiernych z wezwaniem:

Drodzy bracia i siostry, pokornie prosimy Boga, aby pobłogosławił wodę, którą będziemy pokropieni na pamiątkę naszego chrztu. Niech Bóg nam dopomaga, abyśmy byli wierni Duchowi, którego otrzymaliśmy.

Po krótkiej modlitwie w ciszy kapłan z rękami złożonymi mówi:

Panie, nasz Boże, czuwając w tę świętą noc, wspominamy wspaniałe dzieło stworzenia, i jeszcze wspanialsze dzieło naszego odkupienia. Wysłuchaj prośb swojego ludu i pobłogosław + tę wodę. Stworzyłeś ją, aby przez nią użyźnić ziemię oraz umacniać i oczyszczać nasze ciała. Woda była również narzędziem Twojego miłosierdzia: przez nią wyprowadziłeś Twój lud z niewoli i ugasiłeś jego pragnienie na pustyni. Prorocy zapowiedzieli wodę jako znak nowego Przymierza, które miałeś zawrzeć z ludźmi. Wreszcie przez wodę, którą Chrystus uświęcił w Jordanie, odnowiłeś w odradzającej kąpieli naszą upadłą naturę.

Niech ta woda przypomina nam przyjęty chrzest, abyśmy się radowali z naszymi braćmi i siostrami ochrzczonymi w czasie uroczystości wielkanocnych. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

ODNOWIENIE PRYZRZECEŃ CHRZTU

Gdy zakończy się obrzęd chrztu (i bierzmowania) lub jeśli chrztu nie było, po błogosławieństwie wody, wszyscy stojąc i trzymając w rękach zapalone świece, odnawiają przyrzeczenia chrztu. Kapłan zwraca się do wiernych w tych lub podobnych słowach:

Drodzy bracia i siostry, przez Misterium Paschalne zostaliśmy w sakramencie chrztu pogrzebani wspólnie z Chrystusem w Jego śmierci, aby razem z Nim wkroczyć w nowe życie. Po ukończeniu czterdziestodniowego postu odnowmy przyrzeczenia chrztu świętego, w których niegdyś wyrzekliśmy się złego ducha i jego spraw, a przyrzekliśmy służyć Bogu w świętym Kościele katolickim. A zatem pytam każdego z was:

K. Czy wyrzekasz się grzechu, aby żyć w wolności dzieci Bożych?

W. Wyrzekam się.

K. Czy wyrzekasz się wszystkiego, co prowadzi do zła, aby ciebie grzech nie opanował?

W. Wyrzekam się.

K. Czy wyrzekasz się szatana, który jest głównym sprawcą grzechu?

W. Wyrzekam się.

K. Czy wierzysz w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

W. Wierzę.

K. Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedyne, a naszego Pana, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

W. Wierzę.

K. Czy wierzysz w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, obcowanie Świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

W. Wierzę.

Kapłan kończy:

Bóg wszechmogący, Ojciec naszego Pana, Jezusa Chrystusa, który nas odrodził z wody i Ducha Świętego i który udzielił nam odpuszczenia grzechów, niech nas strzeże swoją łaską w naszym Panu, Jezusie Chrystusie, na życie wieczne. **W.** Amen.

Kapłan kropi lud wodą święconą. W tym czasie wszyscy śpiewają pieśń o treści związanej z sakramentem chrztu. Jednocześnie nowo ochrzczonych wprowadza się na miejsce dla nich przeznaczone między wiernymi. Jeśli błogosławieństwo wody chrzcielnej nie odbywa się w kaplicy chrzcielnej, ministranci odnoszą naczynie z wodą poświęconą do chrzcielnicy. Jeśli nie było błogosławieństwa wody chrzcielnej, wodę święconą odnosi się na odpowiednie miejsce. Po pokropieniu wiernych kapłan wraca na miejsce przewodniczenia. Opuszcza się wyznanie wiary. Następuje modlitwa wiernych. Po niej rozpoczyna się Liturgia Eucharystyczna.

Liturgia Eucharystyczna

Kapłan podchodzi do ołtarza i rozpoczyna, jak zwykle, Liturgię Eucharystyczną. Wypada, aby chleb i wodę przynieśli nowo ochrzczeni.

MODLITWA NAD DARAMI

Panie, nasz Boże, przyjmij modlitwy i dary Twojego ludu † i spraw, aby Ofiara, która wzięła początek w Misterium Paschalnym, * stała się dla nas lekarstwem na wieczność. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

PREFACJA

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, * słuszne i zbawienne, * abyśmy Ciebie, Panie, zawsze sławili, * **a zwłaszcza tej nocy** * uroczyście głosili Twoją chwałę, * gdy Chrystus został ofiarowany jako nasza Pascha.

On bowiem jest prawdziwym Barankiem, * który zglądził grzechy świata. * On przez swoją śmierć zniweczył śmierć naszą * i zmartwychwstając przywrócił nam życie.

Dlatego pełnią łask paschalnych * radują się wszystkie ludy na całej ziemi. * Również chóry Aniołów i zastępy Świętych * śpiewają hymn ku Twojej chwale, * nieustannie wołając:

W. Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów. * Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej. * Hosanna na wysokości. * Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. * Hosanna na wysokości.

I MODLITWA EUCHARYSTYCZNA (KANON RZYMSKI)

Jeśli używa się Kanonu rzymskiego (I Modlitwy Eucharystycznej), odmawia się następujące modlitwy własne:

Wspomnienie tajemnicy dnia

Zjednoczeni z całym Kościołem, * **uroczyście obchodzimy świętą noc** * **Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa**, * i ze czcią wspominamy * najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, * Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa, * a także świętego Józefa, * Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, * oraz Twoich świętych Apostołów i Męczenników: * Piotra i Pawła, Andrzeja, * (Jakuba, Jana, Tomasza, * Jakuba, Filipa, Bartłomieja, * Mateusza, Szymona i Tadeusza, * Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, * Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, * Jana i Pawła, Kosmę i Damiana) * i wszystkich Twoich Świętych. * Przez ich zasługi i modlitwy * otaczaj nas we wszystkim swoją przemożną opieką. (Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.)

Z rozłożonymi rękami:

Boże, przyjmij łaskawie tę Ofiarę * od nas, sług Twoich, * i całego ludu Twego. * Składamy ją Tobie przede wszystkim za tych, * których odrodziłeś z wody i Ducha Świętego, * udzielając im odpuszczenia wszystkich grzechów. * Napelnij nasze życie swoim pokojem, * zachowaj nas od wiecznego potępienia * i dołącz do grona swoich wybranych.

Składa ręce.

(Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.)

Trzymając ręce wyciągnięte nad darami mówi:

Prosimy Cię, Boże...

Ciąg dalszy jak w Kanonie rzymskim.

II MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

W II Modlitwie Eucharystycznej wspomnienie tajemnicy dnia:

Zaprawdę, święty jesteś, Boże, * Źródło wszelkiej świętości. * Dlatego stajemy przed Tobą * i zjednoczeni z całym Kościołem * **uroczyście obchodzimy świętą noc**, * **Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa**. * Przez Niego prosimy Ciebie, wszechmogący Boże...

Ciąg dalszy jak w II Modlitwie Eucharystycznej.

W modlitwie po przeistoczeniu:

... Pamiętaj, Boże, o Twoim Kościele na całej ziemi. * Spraw, aby lud Twój wzrastał w miłości * razem z naszym Papieżem **N.**, naszym Biskupem **N.** oraz całym duchowieństwem. * **Pamiętaj, Boże, o tych, * których odrodziłeś z wody i Ducha Świętego, * udzielając im odpuszczenia wszystkich grzechów.** * Pamiętaj także o naszych zmarłych...

III MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

W III Modlitwie Eucharystycznej wspomnienie tajemnicy dnia:

Zaprawdę, święty jesteś, Boże, * i słusznie Cię sławi wszelkie stworzenie, * bo przez Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, naszego Pana, * mocą Ducha Świętego ożywiłeś i uświęcając wszystko * oraz nieustannie gromadzisz lud swój, * aby na całej ziemi * składał Tobie ofiarę czystą. * Dlatego stajemy przed Tobą * i zjednoczeni z całym Kościołem * **uroczyście obchodzimy świętą noc** * **Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa**. * Pokornie błagamy Cię, Boże...

Ciąg dalszy jak w II Modlitwie Eucharystycznej.

W modlitwie po przeistoczeniu:

... Utwierdź w wierze i miłości Twój Kościół pielgrzymujący na ziemi; * a więc Twojego sługę, naszego Papieża **N.**, * naszego Biskupa **N.**, wszystkich biskupów świata, duchowieństwo * i cały lud odkupiony. * **Pamiętaj, Boże, o tych, * których odrodziłeś z wody i Ducha Świętego, * udzielając im odpuszczenia wszystkich grzechów.** * Wysłuchaj łaskawie modlitwy zgromadzonych tutaj wiernych...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Chrystus został ofiarowany jako nasza Pascha, * obchodzimy nasze święto w szczerej radości. * Alleluja.

MODLITWA PO KOMUNII

Módlmy się. Wszechmogący Boże, tchnij w nas Ducha Twojej miłości † i w swojej dobroci zjednocz wszystkich, * których posiliłeś wielkanocnym sakramentem. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Na zakończenie Mszy świętej diakon lub kapłan odsyła lud słowami:

K. Idźcie w pokoju Chrystusa. **Alleluja, alleluja!**

W. Bogu niech będą dzięki. **Alleluja, alleluja!**

Procesja rezurekcyjna jest uroczystym ogłoszeniem zmartwychwstania Chrystusa i wezwaniem całego stworzenia do udziału w triumfie Zmartwychwstałego.

Zależnie od tradycji i miejscowych warunków procesję rezurekcyjną można odprawić po Wigilii

Paschalnej albo rano przed pierwszą Mszą świętą.

Jeśli procesja odbywa się rano, po Wigilii można wystawić Najświętszy Sakrament na całą noc lub na kilka godzin wieczornych i porannych przed procesją. Po Wigilii Paschalnej Najświętszy Sakrament wystawia się w monstrancji nie odkrytej już welonem w Grobie Pańskim. W czasie adoracji nie wolno już śpiewać pieśni ku czci Męki Pańskiej. Można adorować w ciszy albo śpiewać pieśni wielkanocne i eucharystyczne. Można również odmawiać chwalebny część różańca.

Procesja rezurekcyjna po Wigilii Paschalnej

Procesja rezurekcyjna jest uroczystym ogłoszeniem Zmartwychwstania Chrystusa i wezwaniem całego stworzenia do udziału w triumfie Zmartwychwstałego.

Kapłani, którzy celebrowali Wigilię, są ubrani w ornaty. Inni mogą włożyć białe kapy, a diakoni - białe dalmatyki.

Jeśli procesję rezurekcyjną odprawia się bezpośrednio po Wigilii Paschalnej, na końcu Mszy opuszcza się pozdrowienie, błogosławieństwo i formułę pożegnania wiernych. Bezpośrednio po modlitwie po Komunii duchowieństwo i ministranci udają się do Grobu Pańskiego.

Diakon lub kapłan wystawia Najświętszy Sakrament, po czym celebrans okadza Go.

Po krótkiej adoracji w milczeniu kapłan zwraca się twarzą do wiernych i pozdrawia ich słowami:

K. Chrystus zmartwychwstał!

W. Prawdziwie zmartwychwstał!

Kapłan poucza wiernych o znaczeniu procesji tymi lub podobnymi słowami:

W czasie Wigilii Wielkanocnej usłyszeliśmy wezwanie: "Weselcie się, zastępy Aniołów w niebie! Weselcie się, słudzy Boga! Niech zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy tak wielki Król odnosi zwycięstwo! Raduj się, ziemio, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, bo jesteś wolna od mroku, co świat okrywa! Niech ta świątynia zabrmi potężnym śpiewem całego ludu!" Posłuszni temu wezwaniu pójdziemy w uroczystej procesji za Chrystusem zmartwychwstałym, aby wyznaczyć naszą wiarę w Jego zwycięstwo nad śmiercią i szatanem. Zmartwychwstałemu Chrystusowi, obecnemu wśród nas w Najświętszym Sakramencie, będziemy dziękować za to, że otworzył wierzącym królestwo niebios.

Kapłan otrzymuje welon i bierze monstrancję. Procesja wyrusza ze śpiewem *Wesoły nam dzień dziś nastał* **lub** *Chrystus zmartwychwstał* **jest.**

Na początku procesji niesie się krzyż procesyjny, przyozdobiony czerwoną stulą, oraz figurę Zmartwychwstałego. Jeśli to możliwe, procesja wychodzi na zewnątrz i okrąża kościół raz lub trzy razy. Po powrocie procesji do głównego ołtarza krzyż i figurę ustawia się obok ołtarza. Kapłan intonuje hymn Ciebie, Boga, wysławiamy, który śpiewa się **na stojąco**.

HYMN TE DEUM

Ciebie, Boga, wysławiamy,
Tobie, Panu, wieczna chwała.
Ciebie, Ojca, niebios bramy,
Ciebie wielbi ziemia cała.

Tobie wszyscy Aniołowie,
Tobie Moce i niebios,
Cheruby, Serafinowie
Ślą wieczystej pieśni głosy:

Święty, Święty nad Świętymi
Bóg Zastępów, Król łaskawy,
Pełne niebo z kręgiem ziemi
Majestatu Twojej sławy.

Apostołów Tobie rzesza,
Chór Proroków pełen chwały,
Tobie hołdy nieść pośpiesza
Męczenników orszak biały.

Ciebie poprzez okrąg ziemi
Z głębi serca, ile zdoła,
Głosy ludów zgodzonymi
Wielbi święta pieśń Kościoła.

Niezmierzonej Ojca chwały,
Syna, Słowo wiekuiste,
Z Duchem, wszechświat wielbi cały:
Królem chwały Tyś, o Chryste!

Tyś Rodzica Syn z wiek wieka.
By świat zbawić swoim zgonem,
Przyoblókszy się w człowieka,
Nie wzgardziłeś Panny łonem.

Tyś pokruszył śmierci wrota,
Starł jej oścień w męki dobie
I rajskiego kraj żywota
Otworzyłeś wiernym sobie.

Po prawicy siedzisz Boga,
W chwale Ojca, Syn Jedyny,
Lecz gdy zabrzmi trąba syroga,
Przyjdiesz sądzić ludzkie czyny.

Prosim, słudzy łask niegodni,
Wspomóż, obmyj grzech, co plami,
Gdyś odkupił nas od zbrodni
Drogię swojej Krwi strugami.

Ze świętymi w blaskach mocy
Wiecznej chwały zlej nam zdroje,
Zbaw, o Panie, lud sierocy,
Błogosław dziedzictwo swoje!

Rządź je, broń po wszystkie lata,
Prowadź w niebios błogie bramy.
My w dzień każdy, Władco świata,
Imię Twoje wysławiamy.

Po wiek wieków nie ustanie
Pieśń, co sławi Twoje czyny.
O, w dniu onym racz nas, Panie,
Od wszelakiej ustrzec winy.

Zjaw swą litość w życiu całym
Tym, co żebrzą Twej opieki;
W Tobie, Panie, zaufałem,
Nie zawstydzę się na wieki.

Po ukończeniu hymnu śpiewa się:

K. Niebo i ziemia się cieszą. Alleluja.

W. Ze zmartwychwstania Twojego, Chryste. Alleluja.

Następnie kapłan odmawia modlitwę:

Módlmy się. Boże, Ty przez wielkanocną Ofiarę Chrystusa dałeś swojemu ludowi zbawienie, † udzielaj mu obficie Twoich darów, * aby osiągnął pełną wolność i posiadał radość życia wiecznego, której pozwalasz mu kosztować na ziemi. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Kapłan błogosławi wiernych Najświętszym Sakramentem i chowa Go do tabernakulum. Na zakończenie śpiewa się antyfonę do Najświętszej Maryi Panny:

Królowo nieba, wesel się, Alleluja!
Bo Ten, któregoś nosiła, Alleluja,
Zmartwychpowstał, jak powiedzia! Alleluja!
Błagaj za nami Boga. Alleluja!

Procesja rezurekcyjna rano

Procesja rezurekcyjna jest uroczystym ogłoszeniem Zmartwychwstania Chrystusa i wezwaniem całego stworzenia do udziału w triumfie Zmartwychwstałego.

Po Wigilii Paschalnej Najświętszy Sakrament wystawia się w monstrancji nie okrytej już welonem w Grobie Pańskim. W czasie adoracji nie wolno już śpiewać pieśni ku czci Męki Pańskiej. Można adorować w ciszy albo śpiewać pieśni wielkanocne i eucharystyczne. Można również odmawiać chwalebłą część różańca.

O oznaczonej godzinie kapłan, duchowieństwo i ministranci udają się do Grobu Pańskiego. W tym czasie chór lub wierni mogą śpiewać antyfonę na wejście:

Chrystus prawdziwie zmartwychwstał. Alleluja!
Jemu chwała i panowanie przez wszystkie wieki. Alleluja!

Po przybyciu do Grobu Pańskiego kapłan przez krótką chwilę adoruje Najświętszy Sakrament, a następnie Go okadza.

Następnie zwraca się twarzą do wiernych i pozdrawia ich słowami:

K. Chrystus zmartwychwstał!
W. Prawdziwie zmartwychwstał!

Kapłan poucza wiernych o znaczeniu procesji tymi lub podobnymi słowami:

W czasie Wigilii Wielkanocnej usłyszeliśmy wezwanie: "Weselcie się, zastępy Aniołów w niebie! Weselcie się, słudzy Boga! Niech zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy tak wielki Król odnosi zwycięstwo! Raduj się, ziemi, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, bo jesteś wolna od mroku, co świat okrywa! Niech ta świątynia zabrmi potężnym śpiewem całego ludu!" Posłuszni temu wezwaniu pójdziemy w uroczystej procesji za Chrystusem zmartwychwstałym, aby wyznaczyć naszą wiarę w Jego zwycięstwo nad śmiercią i szatanem. Zmartwychwstałemu Chrystusowi, obecnemu wśród nas w Najświętszym Sakramencie, będziemy dziękować za to, że otworzył wierzącym królestwo niebios.

Kapłan otrzymuje wielon i bierze monstrancję. Procesja wyrusza ze śpiewem *Wesoły nam dzień dziś nastał* lub *Chrystus zmartwychwstał*.

Na początku procesji niesie się krzyż procesyjny, przyozdobiony czerwoną stulą, oraz figurę Zmartwychwstałego. Jeśli to możliwe, procesja wychodzi na zewnątrz i okrąży kościół raz lub trzy razy.

Gdy procesja wróci do głównego ołtarza, krzyż i figurę ustawia się obok ołtarza. Kapłan ustawia monstrancję na ołtarzu i kłeka na stopniach. Gdy wierni wejdą do kościoła, śpiewa się *Przez Twoje święte zmartwychwstanie* lub *Przed tak wielkim Sakramentem*. W tym czasie celebrowa okadza Najświętszy Sakrament. Następnie śpiewa:

K. Niebo i ziemia się cieszą. Alleluja.
W. Ze zmartwychwstania Twojego, Chryste. Alleluja.

Następnie kapłan odmawia modlitwę:

Módlmy się. Boże, Ty przez wielkanocną Ofiarę Chrystusa dałeś swojemu ludowi zbawienie, † udzielaj mu obficie Twoich darów, * aby osiągnął pełną wolność i posiadał radość życia wiecznego, której pozwalasz mu kosztować na ziemi. Przez Chrystusa, Pana naszego. **W.** Amen.

Kapłan błogosławi wiernych Najświętszym Sakramentem i chowa Go do tabernakulum.

We Mszy św. odprowadzanej bezpośrednio po procesji rezurekcyjnej opuszcza się śpiew na wejście, akt pokuty i Panie, zmiłuj się nad nami. Kapłan udaje się na miejsce przewodniczenia i wprowadza wiernych do Mszy świętej tymi lub podobnymi słowami:

W drugiej Mszy Niedzieli Zmartwychwstania dziękujemy Bogu za nowe życie, którego źródłem jest zmartwychwstanie Chrystusa, naszego Zbawiciela. Razem z całym Kościołem śpiewajmy hymn uwielbienia.

Śpiewa się hymn Chwała na wysokości Bogu. W czasie hymnu mogą bić dzwony.
Po rozdaniu Komunii wiernym śpiewa się **na stojąco** hymn Ciebie, Boga wysławiamy:

HYMN TE DEUM

Ciebie, Boga, wysławiamy,
Tobie, Panu, wieczna chwała.
Ciebie, Ojca, niebios bramy,
Ciebie wielbi ziemia cała.

Tobie wszyscy Aniołowie,
Tobie Moce i niebiosy,
Cheruby, Serafinowie
Ślą wieczystej pieśni głosy:

Święty, Święty nad Świętymi
Bóg Zastępów, Król łaskawy,
Pełne niebo z kręgiem ziemi
Majestatu Twojej sławy.

Apostołów Tobie rzesza,
Chór Proroków pełen chwały,
Tobie hołdy nieść pośpiesza
Męczenników orszak biały.

Ciebie poprzez okrąg ziemi
Z głębi serca, ile zdoła,
Głosy ludów zgodzonymi
Wielbi święta pieśń Kościoła.

Niezmierzonej Ojca chwały,
Syna, Stowo wiekuiste,
Z Duchem, wszechświat wielbi cały:
Królem chwały Tyś, o Chryste!

Tyś Rodzica Syn z wiek wieka.
By świat zbawić swoim zgonem,
Przyobłókszy się w człowieka,
Nie wzgardziłeś Panny łonem.

Tyś pokruszył śmierci wrota,
Start jej oścień w męki dobie
I rajskiego kraj żywota
Otworzyłeś wiernym sobie.

Po prawicy siedzisz Boga,
W chwale Ojca, Syn Jedyny,
Lecz gdy zabrzmi trąba sroga,
Przyjdiesz sądzić ludzkie czyny.

Prosim, słudzy łask niegodni,
Wspomóż, obmyj grzech, co plami,
Gdyś odkupił nas od zbrodni
Drogiej swojej Krwi strugami.

Ze świętymi w blaskach mocy
Wiecznej chwały zlej nam zdroje,
Zbaw, o Panie, lud sierocy,
Błogosław dziedzictwo swoje!

Rządź je, broń po wszystkie lata,
Prowadź w niebios błogie bramy.
My w dzień każdy, Władco świata,
Imię Twoje wysławiamy.

Po wiek wieków nie ustanie
Pieśń, co śławi Twoje czyny.
O, w dniu onym racz nas, Panie,
Od wszelakiej ustrzec winy.

Zjaw swą litość w życiu całym
Tym, co żebrzą Twej opieki;
W Tobie, Panie, zaufałem,
Nie zawstydzę się na wieki.

Po ukończeniu hymnu śpiewa się:

K. Niebo i ziemia się cieszą. Alleluja.
W. Ze zmartwychwstania Twojego, Chryste. Alleluja.

Po hymnie następuje modlitwa po Komunii, błogosławieństwo i rozesłanie wiernych. Jeśli krzyż głównego ołtarza jest wolno stojący, czerwoną stulę należy zawiesić na jego ramionach. Nie należy ustawiać obok ołtarza dwóch krzyży.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE MĘKI I ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Kolor
szat:
BIAŁY

NIEDZIELA WIELKANOCNA ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO UROCZYSTOŚĆ

Msza święta w dzień

—ANTYFONA NA WEJŚCIE

por. Łk 24, 34; Ap 1, 6

Chrystus prawdziwie zmartwychwstał. * Alleluja. * Jemu chwała i panowanie przez wszystkie wieki. * Alleluja.

—KOLEKTA

Boże, Ty w dniu dzisiejszym przez Twojego Syna pokonałeś śmierć i otworzyłeś nam bramy życia wiecznego, † spraw, abyśmy obchodząc uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego, zostali odnowieni przez Ducha Świętego * i mogli zmartwychwstać do nowego życia w światłości. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

—PIERWSZE CZYTANIE

Świadectwo św. Piotra o zmartwychwstaniu

Dz 10, 34a. 37-43

Czytanie z Dziejów Apostolskich. Gdy Piotr przybył do domu centuriona w Cezarei, przemówił: "Wiecie, co się działo w całej Judei, poczynawszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. Znanie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co działo się w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie.

Jego to zabili, zawiesiwszy na drzewie. Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu. On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umarłych. Wszyscy prorocy świadczą o tym, że każdy, kto w Niego wierzy, w Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów".

Oto słowo Boże.

—PSALM RESPANSORYJNY

Ps 118, 1-2. 16-17. 22-23

Refren: W tym dniu wspaniałym wszyscy się weselmy.

Dziękujcie Panu, bo jest dobry, *
bo Jego łaska trwa na wieki.
Niech dom Izraela głosi: *
"Jego łaska na wieki".

Refren: W tym dniu wspaniałym wszyscy się weselmy.

Prawica Pana wzniesiona wysoko, *
prawica Pańska moc okazała.
Nie umrę, ale żył będę *
i głosił dzieła Pana.

Refren: W tym dniu wspaniałym wszyscy się weselmy.

Kamień odrzucony przez budujących *
stał się kamieniem węgielnym.
Stało się to przez Pana *
i cudem jest w naszych oczach.

Refren: W tym dniu wspaniałym wszyscy się weselmy.

—DRUGIE CZYTANIE

Dążcie tam, gdzie jest Chrystus

Kol 3, 1-4

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan. Bracia: Jeśliście razem z Chrytusem powstali z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus zasiadając po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście bowiem i wasze życie ukryte jest z Chrytusem w Bogu. Gdy się ukaże Chrystus, nasze życie, wtedy i wy razem z Nim ukażecie się w chwale.

Oto słowo Boże.

Albo:

—DRUGIE CZYTANIE

Chrystus został złożony w ofierze jako nasza Pascha

1 Kor 5, 6b-8

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian. Czyż nie wiecie, że odrobina kwasu całe ciasto zakwasza? Wyrzućcie więc stary kwas, abyście się stali nowym ciastem, jako że praśni jesteście. Chrystus bowiem został złożony w ofierze jako nasza Pascha. Tak przeto odprawiamy nasze święto nie przy użyciu starego kwasu, kwasu złości i przewrotności, lecz na praśnym chlebie czystości i prawdy.

Oto słowo Boże.

—SEKWENCJA WIELKANOCNA

Niech w święto radosne Pachalnej Ofiary
Składają jej wierni uwielbień swych dary.

Odkupił swe owce Baranek bez skazy,
Pojednał nas z Ojcem i zmył grzechów zmayı.

Śmierć zwarła się z życiem i w boju, o dziwy,
Choć poległ Wódz życia, króluje dziś żywy.

Mario, ty powiedz, coś w drodze widziała?
Jam Zmartwychwstałego blask chwały ujrzała.

Żywego już Pana widziałam, grób pusty,
I świadków anielskich, i odzież, i chusty.

Zmartwychwstał już Chrystus, Pan mój i nadzieja,
A miejscem spotkania będzie Galilea.

Wiemy, żeś zmartwychwstał, że ten cud prawdziwy,
O Królu Zwycięzco, bądź nam miłościwy.

— **AKLAMACJA PRZED EWANGELIĄ**

1 Kor 5, 7b-8a

Alleluja, alleluja, alleluja.

Chrystus został ofiarowany jako nasza Pascha.
Odprawiajmy nasze święto w Panu.

Alleluja, alleluja, alleluja.

— **EWANGELIA**

J 20, 1-9

Apostołowie przy grobie Zmartwychwstałego

Słowa Ewangelii według św. Jana. Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udała się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Pobiegnęła więc i przybyła do Szymona Piotra i do drugiego ucznia, którego Jezus miłował, i rzekła do nich: "Zabrano Pana z grobu i nie wiemy, gdzie Go położono".

Wyszedł więc Piotr i ów drugi uczeń i szli do grobu. Biegli oni obydwa razem, lecz ów drugi uczeń wyprzedził Piotra i przybył pierwszy do grobu. A kiedy się nachylił, zobaczył leżące płótna, jednakże nie wszedł do środka.

Nadszedł potem także Szymon Piotr, idący za nim. Wszedł on do wnętrza grobu i ujrzał leżące płótna oraz chustę, która była na Jego głowie, leżącą nie razem z płótnami, ale oddzielnie zwiniętą na jednym miejscu. Wtedy wszedł do wnętrza także i ów drugi uczeń, który przybył do grobu. Ujrzał i uwierzył. Dotąd bowiem nie rozumeli jeszcze Pisma, które mówi, że On ma powstać z martwych.

Oto słowo Pańskie.

W czasie Mszy wieczornej można odczytać:

— **EWANGELIA**

Łk 24, 13-35

Poznali Chrystusa przy łamaniu chleba

Słowa Ewangelii według św. Łukasza. W pierwszy dzień tygodnia dwaj uczniowie Jezusa byli w drodze do wsi, zwanej Emaus, oddalonej sześćdziesiąt stadiów od Jerozolimy. Rozmawiali oni z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło.

Gdy tak rozmawiali i rozprawiali z sobą, sam Jezus przybliżył się i szedł z nimi. Lecz oczy ich były niejako na łańcuchach, tak że Go nie poznali. On zaś ich zapytał: "Cóż to za rozmowy prowadzicie ze sobą w drodze?" Zatrzymali się smutni. A jeden z nich, imieniem Kleofas, odpowiedział Mu: "Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało". Zapytał ich: "Cóż takiego?" Odpowiedzieli Mu: "To, co się stało z Jezusem z Nazaretu, który był prorokiem potężnym w czynie i słowie wobec Boga i całego ludu; jak arcykapłani i nasi przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A myśmy się spodziewali, że właśnie On miał wyzwolić Izraela. Teraz zaś po tym wszystkim dziś już trzeci dzień, jak się to stało. Co więcej, niektóre z naszych kobiet przeraziły nas. Były rano u grobu, a nie znalazłszy Jego ciała, wróciły i opowiedziały, że miały widzenie aniołów, którzy zapewnijają, iż On żyje. Poszli niektórzy z naszych do grobu i zastali wszystko tak, jak kobiety opowiadały, ale Jego nie widzieli".

Na to On rzekł do nich: "O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wiarenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwały?" I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego.

Tak przybliżyli się do wsi, do której zdążali, a On okazywał, jakoby miał iść dalej. Lecz przymusili Go, mówiąc: "Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił". Wszedł więc, aby

zostać z nimi. Gdy zajął z nimi miejsce u stołu, wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. Wtedy otworzyły się im oczy i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu. I mówili nawzajem do siebie: "Czy serce nie pałało w nas, kiedy rozmawiał z nami w drodze i Pisma nam wyjaśniał?"

W tej samej godzinie wybrali się i wrócili do Jerozolimy. Tam zastali zebranych Jedenastu i innych z nimi, którzy im oznajmili: "Pan rzeczywiście zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi". Oni również opowiadali, co ich spotkało w drodze i jak Go poznali przy łamaniu chleba.

Oto słowo Pańskie.

— **MODLITWA NAD DARAMI**

Wszzechmogący Boże, pełni wielkanocnej radości składamy Tobie Ofiarę, † przez którą Kościół odradza się do nowego życia, * i nieustannie się karmi. Przez Chrystusa, Pana naszego.

— **PREFACJA**

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, * słuszne i zbawienne, * abyśmy Ciebie, Panie, zawsze sławili, * **a zwłaszcza w tym dniu** * uroczystej głosili Twoją chwałę, * gdy Chrystus został ofiarowany jako nasza Pascha.

On bowiem jest prawdziwym Barankiem, * który zglądził grzechy świata. * On przez swoją śmierć zniweczył śmierć naszą * i zmartwychwstając przywrócił nam życie.

Dlatego pełnią łask paschalnych * radują się wszystkie ludy na całej ziemi. * Również chóry Aniołów i zastępy Świętych * śpiewają hymn ku Twojej chwale, * nieustannie wołając...

— **ANTYFONA NA KOMUNII**

por. 1 Kor 5, 7-8

Chrystus został ofiarowany jako nasza Pascha, * obchodzimy nasze święto w szczerej radości. * Alleluja.

— **MODLITWA PO KOMUNII**

Boże, Ty przez wielkanocne Sakramenty udzieliłeś Twojemu Kościołowi nowego życia, † otaczaj go nieustannie swoją opieką * i doprowadź do chwały zmartwychwstania. Przez Chrystusa, Pana naszego.

— **UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIEŃSTWO**

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

D. Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

K. Niech w uroczystość wielkanocną błogosławi was Bóg wszechmogący * i zachowa was od wszelkiego grzechu. **W.** Amen.

K. Bóg, który przez zmartwychwstanie swojego Syna odrodził was do życia wiecznego, * niech da wam udział w Jego chwale. **W.** Amen.

K. Nasz Zbawiciel przez dni swojej męki doprowadził nas do wielkanocnej radości, * niech sprawi, abyście obchodzili nieprzemijające święta w radości wiecznej. **W.** Amen.

K. Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, † i Duch Święty. **W.** Amen.

K. Idźcie w pokoju Chrystusa. **Alleluja, alleluja.**

W. Bogu niech będą dzięki. **Alleluja, alleluja.**